

Četvrtak, 31. maj 2007.
Svedok Jakup Krasniqi
Svedok SST7/6
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Svedok Krasniqi je pristupio Sudu
Početak u 14:20 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobar dan svima. Gospodo sekretar, molim vas najavite predmet.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodine Harvey, pre nego što vam da priliku da nastavite sa unakrsnim ispitivanjem gospodina Krasniqija, želeo bih da vas podsetim, gospodine Krasniqi, da vas i dalje obavezuje svečana izjava koju ste dali na početku svog svedočenja da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Gospodine Harvey, molim vas nastavite. Da, gospodine Kearney?

TUŽILAC KEARNEY: Samo jedna kratka stvar, časni Sude. Juče ste od Tužilaštva tražili da vam da procenu o tome koliko će trajati dodatno ispitivanje. Ja sam tu procenu očigledno dao u trenutku kada je jedan branilac završio sa ispitivanjem, a drugi samo delimično. Zato ću možda tražiti još malo vremena, u zavisnosti od obima daljeg unakrsnog ispitivanja.

SUDIJA ORIE: Da, nepredviđene okolnosti uvek menjaju situaciju. Molim vas nastavite, gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY - NASTAVAK

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Dobar dan gospodine Krasniqi.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hteo bih da se vratimo na jednu temu o kojoj ste govorili juče sa predsedavajućim sudijom, iako možda samo hipotetički, i to je bio odgovor na pitanje o reči „kolaborator”. Gledam vaš iskaz u predmetu Limaj na stranici 3491, kada vam je postavljeno isto pitanje. „Da li je u raznim saopštenjima koje je Glavni štab OVK izdao tokom 1998. godine, uključujući saopštenja za štampu, političke

govore i deklaracije, kao i intervjuje koje ste vi dali – da li je Glavni štab u njima ikada dao definiciju reči „kolaborator“?” Na to pitanje ste tada odgovorili sa „ne”, i, koliko shvatam gospodine, vaš odgovor bi bio isti i danas?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Tužilac u predmetu Limaj vas je dalje pitao: „Da li je Glavni štab ikada formulisao proceduru na osnovu koje se utvrđivalo ko je kolaborator tokom 1998. godine?” Na to pitanje ste takođe odgovorili sa „ne”. Da li treba da pretpostavim, gospodine, da bi vaš odgovor bio isti i danas?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala. Imajući i vidu da se sada bavimo periodom od marta do septembra 1998. godine - da li sam ispravno razumeo vaše svedočenje, gospodine, da u tom periodu nije postojala efektivna hijerarhijska struktura OVK? Dozvolite mi da postavim to pitanje malo preciznije, jer gospodin Kearney to očigledno želi. Na primer, nije postojala vojna policija OVK, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Vojna policija je konsolidovana posle letnje ofanzive. To je možda bilo u oktobru 1998. godine.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala. Sigurno nisu postojale sudije koje su delovale u okviru OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nisu.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Takođe vam je, tokom suđenja u predmetu Limaj, postavljeno i pitanje da li ste ikada učestvovali ili prisustvovali bilo kakvom razgovoru ili sastanku sa nekim kolegom iz OVK, gde je utvrđen ili se raspravljalo o sistemu, planu ili organizaciji pritvora ili hapšenja nevinih građana. Na to pitanje, vi ste odgovorili: „Ne, nije bilo sastanaka takve prirode i mi se nikada nismo bavili takvim pitanjima.”

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, to je na stranici 3449 transkripta iz predmeta Limaj.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, prvo nam recite da li se slažete da ste vi dali takav odgovor u tom predmetu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Da li je vaš odgovor isti i danas?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, ostaje isti.

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, to su sva pitanja koja sam imao.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala lepo, gospodine Krasniqi.

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine Harvey. Gospodine Guy-Smith, izvolite. Gospodine Krasniqi, gospodin Guy-Smith je branilac gospodina Balaja, i sada će vas on unakrsno ispitivati.

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, izvinjavam se, upravo sam pregledao jedan deo transkripta koji sam hteo da predočim svedoku. Da li biste bili ljubazni da mi to dozvolite? Ja se izvinjavam.

SUDIJA ORIE: Ako gospodin Guy-Smith nema ništa protiv. Gospodine Krasniqi, gospodin Harvey će vam postaviti još jedno ili par pitanja.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, još jedno pitanje. Na suđenju u predmetu Limaj, a to je stranica 3458 transkripta, časni Sude, na samom dnu - pitali su vas da li vi sugerisete da se beogradski režim infiltrirao u redove OVK. Vi ste dali jedan opširan odgovor na to, i ja bih vas molio da nam iznesete svoj gledište o tome danas. Ja, naravno, govorim o periodu na koji se odnosi optužnica, znači od marta do septembra 1998. godine. Da li je, prema vašem mišljenju i na osnovu vašeg iskustva i saznanja o OVK u to vreme, srpski režim uspeo da se infiltrira u redove OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je ono što sam rekao tada, i mogu to da ponovim i danas. Ja sam pomenuo nekoliko slučajeva kada su pripadnici OVK ili oni koju su pomagali OVK postali žrtve i izgubili živote zbog tih infiltracije redova OVK.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Da li vi smatrate da je srpska tajna služba u to vreme bila jedna veoma profesionalna organizacija?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Srpska tajna služba nije bila smo tajna služba, već je u isto vreme bila i izvršna služba. To je bila tajna kriminalna policija.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Prema vašem mišljenju, da li ta tajna služba i dalje teži tome da destabilizuje napredovanje slobode na Kosovu?

TUŽILAC KEARNEY: Ulažem prigovor na relevantnost ovog pitanja.

ADVOKAT HARVEY: Ja ću odmah doći do razloga za ovo pitanje, i shvatam prigovor.

SUDIJA ORIE: Prigovor se odbacuje. Izvolite nastavite, gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Da li vam je poznato, gospodine, da li srpska tajna služba danas vrši pritisak na građane Kosova, usled čega građani Kosova dolaze pred ovaj Međunarodni sud da bi lagali i blatili ugled OVK?

TUŽILAC KEARNEY: Prigovor. Časni Sude, nema nikakve osnove za ovo pitanje, pa se od svedoka traži da spekulise.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, kao i sa vašim ranijim pitanjima, kada ste se pozvali na dno stranice 3458, i vrh stranice 3459 iz predmeta Limaj, mi vas pozivamo da

postavite konkretno pitanje, a ne da pitate svedoka da li zna za takve stvari. Vaše pitanje je postavljeno vrlo uopšteno. Naravno, on može da odgovori sa „da” ili „ne”, i da se zatim bavi detaljima, ali se onda postavlja pitanje da li smo baš morali da čujemo taj odgovor. Pokušajmo da dobijemo što je moguće više činjenica. Izvolite, nastavite.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, vratićemo se na period na koji se odnosi optužnica, period od marta do septembra 1998. godine. Kakvu vrstu pritiska je srpska tajna služba vršila na pristalice OVK u tom vremenskom periodu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Oblici pritiska koje je vršila tajna ili obaveštajna služba srpskog režima su u tom periodu bili različiti. Policija i čitav represivni aparat na Kosovu su u tom period uspostavili brojne kontrolne punktove, i svi građani koji su ulazili i izlazili iz različitih zona na Kosovu su bili zaustavljani na tim punktovima i proveravani. Mnogi ljudi su u različitim oblicima bili izloženi pritiscima policije, i mislim da su predmetu Limaj brojni svedoci dali izjave srpskoj policiji, a zatim Tužilaštvu, i da su tako postali svedoci u predmetu Limaj. Tako su bili izloženi različitim vrstama pritiska tokom i posle rata. Znači, uticaj srpskog režima na Kosovu se nije zaustavio sa okončanjem rata na kosovu, već se nastavio.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, molim vas da se suzdržite od davanja svojih ocena o tome da li su neki svedoci svedočili pod pritiskom. Ukoliko vi znate neke konkretne činjenice koje su relevantne za odgovor na pitanje koje vam je postavio gospodin Harvey, onda naravno možete da nam iznesete te činjenice, međutim, vi kažete da su „mnogi ljudi na različiti način bili izloženi pritiscima policije i da su predmetu Limaj davali izjave ...”, i zatim tumačite da su te izjave date pod pritiskom. Ponavljam, ako imate činjenice do kojih ste došli i koje su relevantne za odgovor na pitanje koje vam je postavio gospodin Harvey, onda vas molim da iznesete te činjenice. U suprotnom vas molim da se suzdržite od opštih ocena o izjavama svedoka ili o svedočenju pod pritiskom. Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li postoje neke konkretne činjenice koje biste želeli da ukažete Pretresnom veću, na osnovu vaših ličnih saznanja o tim pitanjima?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pritisak srpskog režima je bio ogroman i uticao je na zarobljavanje ljudi, počev od 10. aprila 1998. godine, kada je u Slatini/Sllatinë, u opštini Kosovo Polje/Fushë Kosova, otet doktor Hafir Shala otet, i mi do danas ne znamo ništa o njegovoj sudbini. Kasnije, tokom jula ili avgusta, takođe u Prištini/Prishtinë, uz pomoć doušnika i kolaboratora srpske obaveštajne službe, uhapšen je Xhavit Haziraj, koji je bio aktivista u organizaciji za odbranu ljudskih prava i sloboda, i do danas ne znamo gde je on. Takođe, tokom ofanzive u septembru 1998. godine u opštini Orahovac/Rahovec, dva komandanta OVK su ubijena, kao i još dva vojnika. To je takođe bio rezultat aktivnosti tih ljudi koji je u redove OVK ubacila tajna služba Srbije. Prema tome, ja tvrdim da je ta tajna služba uticala i na mnoga druga svedočenja, samo da bi optužila pripadnike OVK i blatila pravični rat koji je ona vodila. Mislim da sam neke činjenice sada izneo.

SUDIJA ORIE: Vi ste počeli sa činjenicama, ali ste nastavili sa svojim mišljenjem. Ja sam vas zamolio da ne iznosite svoje ocene i mišljenja.

ADVOKAT EMMERSON: Mi smo sada prilično udaljili od iskaza zbog kog je Tužilaštvo pozvalo ovog svedoka. Ja sam uložio prigovor kada je Tužilaštvo, bez stvaranja odgovarajuće osnove, pokušavalo da dobije mišljenja ili opšte ocene i potvrde činjeničnih izjava za koje ovaj svedok nije u poziciji da pruži osnovu. Da bismo bili dosledni, ja imam isti stav i prema ovakvom toku ispitivanja.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Emmerson. Gospodine Harvey, ja sam morao dva puta da intervenišem jer je svedok počeo da iznosi svoja mišljenja, a vas sam, takođe, pozvao da budete veoma konkretni kada postavljate pitanja. To se posebno odnosi na stranice 3458 i 3459. Ja vidim, rekao bih, manje – više iste opšte izjave o tim stvarima. Iako nije bilo intervencije, želeo bih da se u ovom trenutku izbegava izvođenje takvih dokaza sa ovim svedokom.

ADVOKAT EMMERSON: Ako mi dozvolite, bilo je ispitivanja na osnovu toga u kasnijem delu transkripta, i tu se pokazalo u kojoj meri je reč o komentarima bez osnove. To je jedan od razloga zbog kog sam uložio prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, čak i činjenice koje je svedok naveo, na primer, ubistvo Xhavita Haziraja - on tu samo iznosi svoje mišljenje da je to rezultat nekakve infiltracije. Mi još uvek nemamo nikakve činjenice na kojima je to zasnovano.

SUDIJA ORIE: Naravno, ako nema daljeg utvrđivanja osnove - iako je to na šta ste nam skrenuli pažnju nešto što se podrazumeva pred ovim Pretresnim većem. Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, ja sam izveo te činjenice jer su izvedene i u predmetu Limaj, i činilo mi se da to ima određenu relevantnost. Ne planiram da dalje insistiram na tom pitanju sa ovim svedokom, i zahvaljujem se Pretresnom veću na strpljenju.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala vam, gospodine Krasniqi.

SUDIJA ORIE: Ja pretpostavljam da Odbrana ne prihvata stav ovog svedoka da, ako je neko nestao, ili je bio otet i za njega se nikada posle nije čulo – to predstavlja dokaz infiltracije u redove OVK, ili bar dovoljnu osnovu za mišljenje -

ADVOKAT HARVEY: Po našem mišljenju, to je potpuno nedovoljna osnova da bi se došlo do takvog zaključka.

SUDIJA ORIE: Tu se bar slažemo. Gospodine Guy-Smith.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Dobar dan. Želeo bih da pojasnim brzo neke strane sa vama, a zatim bih želeo da pređemo na dve druge oblasti. Prvo, vi ste dali izjavu Tužilaštvu 2004, godine, mislim. Da li se sećate da ste tu izjavu dali gospodinu Whitingu, gospodinu Di Faziu i gospodinu Blacku iz kancelarije Tužilaštva? Da li se toga sećate?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li se sećate da je prilikom uzimanja te izjave bio prisutan i jedan istražitelj koji je bio zadužen za snimanje tog razgovora? Mislim da nešto nije bilo u redu sa snimkom, ali taj gospodin se zvao Quiroz.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne sećam se njegovog imena, ali se sećam da se razgovor snimao.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu. Rekli ste nam da ste tokom 1997. godine, ako ne grešim, vi delovali tajno. Želeo bih da to sada malo ispitam, kako bih video da li sam dobro shvatio na šta mislite, i kako bismo pomogli Pretresnom veću. Tokom 1997. godine, vi ste bili član Demokratske Lige Kosova? Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: I, u tom periodu, 1997. godine, dok ste bili pripadnik LDK, vi ste javno, u ime LDK, propagirali politiku, kako bih ja to nazvao, nenasilnog rešenja problema koji su postojali na Kosovu, ukoliko se ne varam?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U stvari, tokom 1997. godine, na Kosovu se vodila otvorena i živa debata o najboljim načinima za rešavanje teškoća koje su postojale. Pod poteškoćama koje su postojale mislim na činjenicu da je Kosovo bilo u sistemu aparthejda već izvestan broj godina. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY: To je prilično oštra generalizacija mog kolege, a pri tome on nije uspostavio činjeničnu osnovu za nju. Mislim da je reč o iznošenju mišljenja i ja tražim da se to izbaci.

ADVOKAT GUY-SMITH: Dozvolite mi da to onda povežem.

SUDIJA ORIE: Da, pokušajte da uradite, a mi ćemo onda videti da li prigovor i dalje stoji.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: 1997. godine, autonomija Kosova, koja je prethodno bila priznata u bivšoj Jugoslaviji, bila je ukinuta. Da li je to tačno?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ukinuta je u 1989. godine.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Finansiranje albanskih škola je zaustavljeno, i nastavno osoblje više nije plaćala srpska vlada. Da li je to tačno?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tačno je.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Mislim da se za obrazovanje u to vreme koristio izraz „racionalizovano”, tako da je bilo oko 6,000 mesta za 36,000 albanske dece koja su završila osnovnu školu i htela da upišu srednju školu.
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Nastavno osoblje, profesori u srednjim školama i na univerzitetu, bili su otpušteni. Da li je to tačno?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tačno je.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Asocijacija Majka Tereza je već početkom 1993. godine, usled ovakvih aktivnosti Beograda, saradivala sa LDK i snabdevala hranom i odećom desetine hiljada Albanaca koji su živeli u uslovima života koji su bili ispod minimalnih, kao posledica toga da nisu imali podršku i pomoć vlade. Da li je to tačno?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je tačno, ali Majka Tereza je takođe pomagala i pri zdravstvenoj zaštiti.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Nameravao sam da dođem i do zdravstvene zaštite. U stvari, u to vreme su postojale dobrovoljačke bolnice i klinike koje su opsluživale albansko stanovništvo na Kosovu, jer albanski lekari nisu mogli da rade u javnim bolnicama. Da li je tako?
SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: To je važno i za medicinske sestre i osoblje?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney i gospodine Re, u kojoj meri je sporno da je sistem koji je postojao u periodu od početka devedesetih bio takav da je vlada, da se izrazim iskreno, bila diskriminatorna kada je reč o socijalnim pitanjima?

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, mi razumemo da je bilo etničkih tenzija na Kosovu u deceniji koja je prethodila, međutim, ja sam dopustio svom kolegi da nastavi sa ovakvim ispitivanjem i, iskreno rečeno, ne vidim relevantnost socijalne nege početkom devedesetih godina za ovo suđenje i događaje koji se navode u optužnici.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam samo odgovarao na prigovor Tužilaštva na upotrebu reči aparthejd. Verujem da se istorijski, ako pogledamo druga mesta, konkretno Južnu Afriku, u kojoj smo imali zakonsko obespravljivanje ljudi, takav sistem po definiciji

naziva aparthejd. Ja sam spreman da nastavim dalje, jer verujem da Tužilaštvo, odnosno sve strane, sigurno znaju za status Kosova do 1997. godine, a svakako u 1998. godini. Ja sam samo pomenuo ove činjenice jer sam bio kritikovan zato što sam upotrebio reč aparthejd, a prigovoreno je da ne postoje nikakvi osnovi za takvu ocenu.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, u ovakvom ispitivanju ja vidim problem u reči aparthejd, jer ona ima pravnu definiciju. Kao prvo, iako mislim da to nije relevantno, ovaj svedok ne može da odgovori na to pitanje efektivno.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, ja ne mogu da ne kažem ništa u situaciji u kojoj postoji mogućnost da donesete odluku o relevantnosti decenije koja je prethodila 1998. godini za pitanja u vezi sa optužnicom. Postoje direktna, potencijalno relevantna pitanja koja se tiču neprijateljstva između države i zajednica, koja mogu tačno da ukažu na odgovornost za određena dela, ali ja ne –

SUDIJA ORIE: Naravno, relevantnost ovih, rekao bih, etničkih tenzija, odnosno socijalnog razvoja pre sukoba, jer sada čak ni ne govorimo o oružanom sukobu, već o periodu izbijanja sukoba - ne može lako da se ospori. To je upravo razlog zašto sam želeo da utvrdim da li je to sporno. Pretresno veće je čulo svedočenja o merama koje su preduzimane u školama. Gospodine Krasniqi, ja sada govorim, nemojte me prekidati. Čuli smo, dakle, svedočenja o svemu tome, što nam bar daje neke nagoveštaje o tome kako je vlada u to vreme rešavala takva pitanja. Pitam se da li je reč aparthejd, a to je naravno jedna vrlo specifična reč, koja lako može da podrazumeva sve ono što se dešavalo u sistemu aparthejda u Južnoj Africi, u ovoj situaciji može da se primeni na isti način. To je upravo i razlog zašto sam izabrao druge reči, kako bih video da li u tome ima spornih pitanja. Gospodine Kearney, ako se udaljimo od reči aparthejd, i ukoliko se usredsredimo na dokaze koje smo čuli o sistemu školovanja - da li postoji stvarni spor oko toga da su postojale etničke tenzije oko, recimo, administrativnih mera koje su, kako se čini na prvi pogled, dovodile do porasta takvih tenzija, a ne do njihovog smirivanja?

TUŽILAC RE: Časni Sude, mislim da ne postoji. Ustao da odgovorim jer se ovo tiče sporazuma o dogovorenim činjenicama. Tužilaštvo je predložilo Odbrani da prihvati niz utvrđenih činjenica iz predmeta Limaj koje se tiču mnogih pitanja o kojima moj uvaženi kolega Guy-Smith sada želi da ispita ovog svedoka. Mislim da neće biti nikakvog spora o opštoj situaciji i odnosima između srpskih vlasti i albanskog stanovništva. Sporna su faktička pitanja o tome šta se događalo 1998. godine.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: U ovom trenutku naš prigovor, kao što je moj kolega gospodin Kearney rekao, odnosi se na reč aparthejd, koja ima vrlo konkretnu definiciju u međunarodnom pravu. Mislim da to pitanje može da bude razrešeno.

SUDIJA ORIE: Dobro, rešićemo to odmah. Gospodine Guy-Smith, prigovor se uglavnom odnosi, kako se čini, na upotrebu te reči. Iako Pretresno veće nije bilo svesno

da je ostvaren napredak u razgovorima o dogovorenim činjenicama, nadamo se da će se sporazum, obzirom na njegovu funkciju, naći pred Žalbenim većem pre nego što ono donese svoju konačnu odluku, ako do toga ikada dođe. Molim vas da sada nastavite, i, imajući u vidu ono što je tužilac upravo rekao, nije vam dozvoljeno da se detaljno bavite pitanjem socijalne nege.

ADVOKAT GUY-SMITH: U redu, ja sam sa tim završio.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Svedoče, da li je, prema vašem saznanju, tokom 1997. i 1998. godine, svo oružje koje su u svom posedu imali kosovski Albanci, moralo da bude registrovano i prijavljeno srpskoj policiji?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Srpske vlasti su u toku 1997. i 1998. godine započele kampanju prikupljanja oružja primenom neselektivnih nasilnih i represivnih mera prema građanima. To je bilo sistematsko nasilje koje je srpski režim koristio –

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, čini se da se vi sada ne bavite odgovaranjem na pitanje, već iznošenjem svog mišljenja i svoje procene situacije u to vreme. Pitanje je jednostavno glasilo da li je, prema vašem saznanju, u toku 1997. i 1998. godine, svo oružje koje su u svom posedu imali kosovski Albanci, moralo da bude registrovano i prijavljeno srpskoj policiji. Ako znate recite nam, a ako ne znate, molim vas recite nam da ne znate.

SVEDOK KRASNIQI: Časni Sude, nešto ranije, ja sam prihvatio apel Tužilaštva u vezi sa reči aparthejd koja je ovde upotrebljena.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, vi treba da odgovorite na pitanje koje vam je postavio gospodin Guy-Smith. Pitanje je da li je, prema vašem saznanju, u toku 1997. i 1998. godine, svo oružje koje su u svom posedu imali kosovski Albanci, moralo da bude registrovano i prijavljeno srpskoj policiji. Molim vas odgovorite na pitanje.

SVEDOK KRASNIQI: Ja sam odgovorio na pitanje, i bilo je nasilja i represije -

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, niste odgovorili na pitanje. Govorili ste o kampanji prikupljanja oružja koja je započeta, o nasilju i o represiju. Da li je oružje moralo da bude prijavljeno?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: A da li se to odnosilo, jer je to jedno od pitanja, posebno na kosovske Albance, ili na čitavo stanovništvo?

SVEDOK KRASNIQI: To se odnosilo samo na albanske stanovnike Kosova.

SUDIJA ORIE: U redu. Nastavite Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Hvala i vama, gospodine Krasniqi. Sada ću vam postaviti pitanja o nizu imena. Ako budete znali ta imena, možda ćete želeti da kažete nešto o njima i date svoje mišljenje, međutim, ja ne tražim da nam date svoje mišljenje o njima, već jednostavno da nam kažete da li vam je neko ime poznato ili ne, i da li znate koji je status tih osoba. Ako možete to da uradite, molim vas da se ograničite samo na to u svojim odgovora. Konkretno, pitaću vas o pojedincima koji su bili deo srpske Službe bezbednosti na Kosovu. Da li znate ime Milan Laković, koji je takođe poznat kao Miško?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste čuli za ime Zorana Dragovića, kao za pojedinca koji je učestvovao u kontra-obaveštajnim aktivnostima na Kosovu, bilo u svom svojstvu člana LDK, bilo kao neko ko je bio povezan sa OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Čuo sam za njega.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Marko Milošević, za koga se tvrdilo da je učestvovao u operacijama otkrivanja terorizma i istragama o licima koja su se bavila politikom?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U vezi sa Markom Miloševićem – prema vašem saznanju, odnosno na osnovu informacija koje ste vi možda dobili, da li je taj pojedinac učestvovao u operacijama koje su uključivala ubistva, hapšenja i inscenirana krivična dela i sukobe između Srba i Albanaca?

TUŽILAC KEARNEY: Ja moram da uložim prigovor na formu pitanja. Najpre, ne daje se specifično vreme, a drugo, „da li ste čuli” nije valjan osnov za dalje -

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da će sledeće pitanje gospodina Guy-Smitha biti o informacijama koje je svedok imao u vezi sa tim.

ADVOKAT GUY-SMITH: Upravo tako, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, međutim, molim vas da to uključite vremenski okvir u svoje pitanje.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Obzirom na prigovor koji je izneo moj kolega i uputstvo sudije, govorimo o periodu 1997. godine. Da li ste vi došli do informacija da je Marko Milošević učestvovao u operacijama koje su uključivale ubistva, hapšenja i insceniranje krivičnih dela? Govorim o hapšenjima i atentatima na Albance 1997. godine.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li vam je poznato da su srpske snage bezbednosti učestvovalе u ubistvu gospodina Pajazitija, gospodina Zejulaaha i gospodina Hoxhe 1997. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nisam dobro čuo imena, molim vas da ih ponovite.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Ja se izvinjavam, verovatno je u pitanju moj loš izgovor. Gospodin Pajaziti, zatim gospodin Zejulaahu i gospodin Hoxha. Izvinjavam se ako nisam dobro izgovorio.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste ikada tokom 1997. godine došli do informacija o postojanju planova za atentate na pojedince koji su pomagali ili imali veze sa OVK iste godine, uključujući Hidajeta Hysenija, Rexhepa Qosja, Sabri Hamitija i Naima Malokua?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, sećam se, na primer, slučaja Naima Malokua, koji je bio bivši oficir u jugoslovenskoj vojsci. O tome se izveštavalo u medijima, što znači da je postojao plan.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Znači, dobili ste te informacije iz medija. Da li ste, osim što ste saznali za te informacije iz medija, to saznali i iz nekih drugih izvora? Govorim u vezi sa Naimom Malokuom.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste, u vreme dok ste bili član Glavnog štaba 1997. godine, dobijali informacije ili obaveštajne podatke o tome ko su pripadnici *Crne ruke*?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da su postojale takve grupe – da, međutim, to nije bilo u okviru mojih odgovornosti.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: I, na kraju, da li vam je bilo poznato da je postojala grupa *Crvene beretke*, koja je došla iz Srbije, i čiji cilj je bilo ubistvo Rexhepa Selimija, Hashima Thaqija i Adema Jasharija?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: 1997. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT GUY-SMITH: Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: U vezi sa prethodnim pitanjem, molim vas da nam kažete kako ste saznali za tu grupu, i kako ste saznali da je njihov cilj bilo ubistvo ljudi koje je pomenuo gospodin Guy-Smith?

SVEDOK KRASNIQI: To smo saznali takođe i na osnovu njihovih konkretnih akcija na terenu i napada koje su izveli na nekoliko građana, a posebno napada u Likošanu/Likoshan, Ćirezu/Çirez i Prekazu/Prekazi. Napadi *Crvenih beretki* i tih policijskih jedinica, a to su bile mešovite, kombinovane policijske i vojne jedinice, izvršeni su u Prekazu/Prekazi 20. januara 1998. godine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam za taj odgovor. Gospodine Kearney, da li želite dodatno da ispitajte svedoka?

TUŽILAC KEARNEY: Da, hvala časni Sude.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC KEARNEY

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, dobar dan. Gospodine Krasniqi, sada bih samo nakratko hteo da vas pitam o nečemu što ste pomenuli kada vas je ispitivao gospodin Harvey. On vam je postavio jedno pitanje, a vi ste odgovorili navodeći smrt Xhaveta Haziraja, kao delimično izazvanu od strane pripadnika srpskih obavestajnih službi, ali takođe i uz pomoć kolaboratora. To je bio vaš odgovor, koji ste dali pre desetak minuta. Da li se sećate tog odgovora?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, sećam se tog odgovora, ali moram da kažem da se nije radilo o ubistvu, već o kidnapovanju, i mi do danas ne znamo sudbinu te osobe.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Bez obzira na to, u pitanju je akcija koja je izvedena 1998. godine, to kidnapovanje. Da li je tako?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kako znate, gospodine Krasniqi, da su u tom kidnapovanju učestvovali kolaboratori?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, u redovima Srpske obavestajne službe je bilo i Albanaca.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, molim vas slušajte pažljivo moje pitanje, i odgovorite ako možete. Kako znate da je bilo kolaboratora, a iz vašeg jučerašnjeg iskaza, prema vašem mišljenju i vašoj definiciji, kolaboratori na Kosovu su po pravilu bili Albanci – dakle, kako znate da su albanski kolaboratori delimično bili odgovorni za kidnapovanje gospodina Haziraja?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja sam dao svoj odgovor, a odgovor je da su Albanci radili za srpsku tajnu službu. Srbi su teško mogli da prate kretanje Albanaca, i zato su morali da imaju pomoć Albanaca.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine, da li je OVK preduzela neke akcije protiv tih albanskih kolaboratora koji su učestvovali ili pomogli u kidnapovanju gospodina Haziraja?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Xhavit Haziraj je bio otet u Prištini/Prishtinë i OVK nije imala vremena da se bavi kolaboratorima u to vreme, jer je u toku bila letnja ofanziva, tako da nisu preduzete nikakve mere.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Vi ste nam ranije u svom odgovoru rekli da se to dogodilo 10. aprila 1998. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Taj datum sam naveo u vezi sa Hafirom Shalom, doktoru i humanitarnom radniku.

ADVOKAT EMMERSON: U skladu sa stavom koji sam izneo u toku glavnog ispitivanja i mom prigovoru na ovaj način ispitivanja, kako je to radio gospodin Harvey u vezi sa ovim i povezanim pitanjima, od svedoka se tražilo da navede osnovu svojih saznanja, a koliko vidim iz transkripta, on još uvek nije odgovorio na pitanje. Osim ukoliko se ne postavi valjani osnov za pitanja koja se postavljaju ovom svedoku, ja tvrdim da bi trebalo da se prestane sa takvim pitanjima.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, svedok je vrlo jasno rekao da Srbi nisu mogli da prate kretanja Albanaca i da su zato morali da imaju pomoć Albanaca. To je bio njegov odgovor u vezi sa tim, i ja sam spreman da nastavim da ispitujem svedoka u vezi sa njegovim svedočenjem juče. U stvari, zamolio bih da svedok na kratko skinе slušalice.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, molim vas skinite slušalice.

TUŽILAC KEARNEY: Ovaj svedok je juče veoma jasno rekao da mu nije poznato da je ijedan jedini kolaborator bio ubijen u toku rata od strane OVK. Hteo bih da nastavim ispitivanjem o tome, jer mislim da će to logički dovesti do kontradikcije u iskazu ovog svedoka, jer ukoliko je OVK znala da su postojali kolaboratori koji su pomagali u kidnapovanju i odvođenju ljudi, onda mislim da je primereno postaviti svedoku pitanje šta je OVK preduzela protiv tih lica za koje je sumnjala da su kolaboratori.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Ako mogu da zamolim gospodina Kearneya da tačno navede deo transkripta u kom je svedok navodno rekao da ne zna ni za jednog jedinog kolaboratora koga je ubila OVK.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, hajde najpre to da raščistimo, jer je o osnova -

TUŽILAC KEARNEY: To je stranica 5066 transkripta.

ADVOKAT EMMERSON: Molim vas da nam kažete koji red na toj stranici.

TUŽILAC KEARNEY: Ja sam malo ovde sputan, jer sam svoje današnje ispitivanje pripremio na osnovu nezvaničnog numerisanja stranica.

SUDIJA ORIE: Možda možete da nam navedete tačne reči, a onda ćemo ih potražiti u transkriptu. Imamo citat -

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da sam našao to na stranici 5066. Mislim da je to pasus na koji se gospodin Kearney pogrešno pozvao. U pitanju je deo iz intervju svedoka Tužilaštvu, paragraf 69.

SUDIJA ORIE: Da, vi govorite o redu: „...on je dodatno istakao da, koliko zna, nijedan kolaborator nije bio uhapšen, niti pogubljen.”

ADVOKAT EMMERSON: I sledeća rečenica.

SUDIJA ORIE: „Neki su možda poginuli, ali to se događalo na frontu, tokom borbi, a nikada u toku zatočeništva.”

ADVOKAT EMMERSON: Drugim rečima, osnova za pitanje gospodina Kearneya je pogrešno sećanje na transkript.

TUŽILAC KEARNEY: Najpre, pre nego što predemo na drugu stvar koju je pomenuo gospodin Emmerson, mislim da je veoma jasno šta svedok u tom pogledu govori.

SUDIJA ORIE: Ukoliko bi gospodin Kearney hteo da postavi pitanje svedoku koje bi, prema njegovom očekivanju, dovelo do odgovora, ili bar određene nelagodnosti oko toga da li su neki kolaboratori ikada bili ubijeni nakon što su bili zatočeni, onda on na to ima pravo.

ADVOKAT EMMERSON: Da, ja na to nemam prigovor. Međutim, gospodin Kearney je upravo rekao da je svedok dao iskaz da nikada nije bilo nijednog slučaja da je neki kolaborator ubijen.

SUDIJA ORIE: Da, međutim, ja sam to shvatio kao da nije reč o saobraćajnoj nesreći ili udaru groma, već o tome da je neko ubijen usled akcije OVK, u reakciji na činjenicu da je ta osoba kolaborator.

ADVOKAT EMMERSON: Da, tu bi opet mogla da postoji poteškoća u razumevanju, ali to ne stoji u paragrafu transkripta koji smo upravo pogledali. U njemu piše da neki kolaboratori možda jesu ubijeni, ali da se to nije dogodilo usled zatvaranja i pogubljenja.

SUDIJA ORIE: Da, na liniji fronta, odnosno u normalnim ratnim aktivnostima, a ne kao posledica osvete OVK. Ja sam to tako razumeo.

ADVOKAT EMMERSON: Da li mogu na kratko da se pozabavim i drugim pitanjem koje sam pokrenuo? Pitanje nije kako je ovaj svedok izveo zaključak da su kolaboratori morali učestovati u kidnapovanju te osobe. Treba postaviti osnovu za svedokova saznanja o incidentu o kom svedoči. Drugim rečima, odakle je on stekao takve informacije, i koliko je pouzdan njihov izvor.

SUDIJA ORIE: Slažem se sa vama, međutim, uočio sam da se osnov ponekad uspostavlja nakon jednog opštijeg pitanja, što možda nije tradicionalna pravna praksa. Mislim da je to prihvatljivo pod određenim okolnostima, i zato bih želeo da dam priliku gospodinu Kearneyu da nastavi sa svojim pitanjima. Vas, svedoče, molim da ponovo stavite slušalice.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, kada smo prekinuli, govorili smo tom lekaru koji je 10. aprila 1998. godine bio kidnapovan, od kada mu se gubi svaki trag. Da li možete ponovo da nam kažete kako se on zvao?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Hafir Shala.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: I, rekli ste nam da ste vi smatrali da su albanski kolaboratori delimično odgovorni za njegovo kidnapovanje i nestanak. Molim vas, recite nam, ako znate, da li su ti kolaboratori ikada identifikovani, bar koliko je vama poznato?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nismo mogli da ih identifikujemo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Juče ste nam rekli da, koliko je vama poznato, nikada nijedan kolaborator nije uhapšen i pogubljen od strane OVK tokom rata. To je citat iz vašeg prvobitnog iskaza u predmetu Limaj, i takav stav ste zauzeli i juče, ovde u sudnici. Da li sam vas dobro shvatio, da li je to vaš iskaz, da nikada nijedan kolaborator

–

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, mislim da je to paragraf 69 beleški istražitelja. Da li je to tačno, ili se vi pozivate na transkript iz predmeta Limaj?

TUŽILAC KEARNEY: To je transkript iz predmeta Limaj. U pitanju je ista stranica kojom smo se upravo bavili, stranica 5066.

ADVOKAT EMMERSON: Samo da ovo razjasnimo, gospodin Kearney greši, to nije nešto što je obrađeno u tom pasusu transkripta iz predmeta Limaj, već je deo jučerašnjeg transkripta, stranica 5066, i predstavlja referencu na beleške istražitelja. Znači, to nije deo transkripta iz predmeta Limaj.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala na ispravci. Preformulisacu svoje pitanje.

SUDIJA ORIE: To je znači paragraf 69.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, vi ste juče svedočili da prihvatate svoju izjavu iz beleški vašeg razgovora sa istražiteljem, i ja ću vam ponovo

citirati tu rečenicu. Vi ste dodatno naglasili da, koliko je vama poznato, OVK nije uhapsila i pogubila nijednog kolaboratora tokom rata. Da li se sećate tog odgovora koji ste dali juče?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se što ustajem, ali je važno da se ovo shvati ispravno. Gospodin Kearney je upravo izneo svedoku odgovor koji je on dao, da nijedan kolaborator nije uhapšen i pogubljen. Samo da bi bilo jasno, mi znamo šta piše u tom pasusu. Tu piše: „...nije uhapšen i pogubljen.” Drugim rečima, i to se jasno vidi iz sledeće rečenice: „Ako su ljudi poginuli, to nije bilo nakon hapšenja.” Način na koji je svedoku postavljeno pitanje implicira da je on tokom svog intervju sa istražiteljem rekao da nijedan kolaborator nikada nije bio uhapšen. Ako se takve stvari iznose, moraju biti iznesene tačno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, ja se slažem sa vama da je ponekad potrebno više preciznosti. Istovremeno, rekao bih da ovde nije stvorena zabuna jer nešto nije bilo sto posto precizno. Gospodine Kearney, molim vas da budete što precizniji, i da, kada god citirate nešto svedoku, to radite od reči do reči, i u kontekstu.

TUŽILAC KEARNEY: Ja ću rado pročitati taj red od reči do reči.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ovo je opet izjava koju ste dali Tužilaštvu o kojoj se govorilo juče, konkretno paragraf 69. U toj izjavi piše: „On je dodatno naglasio da, koliko je njemu poznato, nijedan kolaborator nije uhapšen i pogubljen.” Da li se sećate da vam je juče postavljeno pitanje o tome ovde u sudnici?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, ja sam vas zamolio da to postavite u kontekst, a kontekst u kom je juče to citirano gospodinu Krasniqiju ću mu ja sada izneti. Juče vam je rečeno da ste vi dali izjavu koja glasi: „Gospodin Krasniqi je izjavio da je Glavni štab često naglašavao da OVK mora da poštuje međunarodne norme, a ne da napada civile. On je dodatno naglasio da, koliko je njemu poznato, nijedan kolaborator nije uhapšen i pogubljen. Neki su možda poginuli, ali to se dešavalo tokom borbi, na liniji fronta, a nikada posle zatvaranja.” Sada postavite pitanje koje ste želeli da postavite svedoku.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je vaš iskaz, gospodine Krasniqi, da OVK tokom rata nikada nije uhapsila i pogubila nijednog kolaboratora?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To je ono što sam rekao.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li vam je poznato da je došlo i do jednog hapšenja kolaboratora od strane OVK tokom rata?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Izraz koji je ovde često korišćen, „kolaborator”, nije adekvatan izraz koji može da se koristi za svaki slučaj. Iako to nije bilo u domenu moje odgovornosti, znam za ljude koji su bili zaustavljeni i nakon toga pušteni. Znam za slučaj dva Albanca koji su bili zaustavljeni i zatim pušteni. Ne znam ništa više od toga.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: I, ta dva Albanca koja su zaustavljena, a zatim puštena na slobodu – da li se sumnjalo da su oni kolaboratori?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Sumnjalo se da su vršili propagandu protiv rata. Možda su zato zaustavljeni i posle toga pušteni na slobodu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, definicija kolaboratora koju ste vi dali juče – čini mi se da ona ne bi mogla da obuhvati i aktivnost propagande protiv rata kao kolaboraciju, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Zato je sa njima i postupano tako kako je postupano, odnosno pušteni su. Ne možete svaki put kada zaustavite neku osobu da je tretirate kao kolaboratora.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Slušajte molim vas moje pitanje, gospodine Krasniqi. Vi ste upravo rekli da vam je poznato da su dva Albanca zaustavljena, i da su oni zatim pušteni. Dali ste nam taj primer ranije tokom ispitivanja. Rekli ste i da je razlog zbog kog su oni bili zaustavljeni to što su širili propagandu protiv rata. Ja sada želim da vas pitam sledeće. Vi ste juče u ovoj sudnici dali definiciju kolaboracije. Da li biste vi i propagandu protiv rata takođe opisali kao kolaboraciju?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Biti protiv rata ne znači da je neko kolaborator.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Znači, ta dva Albanca, koje ste upravo pomenuli, ni po vašoj definiciji nisu bili kolaboratori. Da li, pored te dvojice Albanaca koji su uhapšeni pa pušteni, znate za još neke druge osumnjičene kolaboratore koje je OVK uhapsila tokom rata?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT GUY-SMITH: Oprostite, ustao sam zato što se ovde bavimo jednim osetljivim pitanjem. Poslednje pitanje koje je postavio gospodin Kearney bi moglo potencijalno da predstavlja pogrešno citiranje svedočenja -

SUDIJA ORIE: Mislim da je jasno da Albanci koji su uhapšeni nisu u svedočenju ovog svedoka opisani kao kolaboratori. Gospodine Kearney, pretpostavljam da ste, kada ste rekli: „... pored te dvojice Albanaca, da li znate za druge na koje se sumnjalo da su kolaboratori...”, sigurno bili svesni da je gospodin Krasniqi izjavio da oni nisu bili kolaboratori.

TUŽILAC KEARNEY: Da, svakako. Ja sam tu dvojicu obuhvatio jer su oni pomenuti u odgovoru na moje prethodno pitanje o kolaboratorima. Mislim da je odgovor jasan i mogu da nastavim dalje.

SUDIJA ORIE: Izvolite. Zapravo, pre toga moramo da razjasnimo jednu stvar. Ranije vam je postavljeno pitanje... Sada ću vam citirati to. Pitanje je glasilo ovako: „Da li vi sada izjavljujete da OVK tokom rata nikada nije uhapsila i pogubila nijednog kolaboratora.” Vi ste zatim rekli: „To je ono što sam rekao.” Želeo bih da shvatite da postoji razlika između pozitivne izjave da OVK tokom rata nikada nije uhapsila i

pogubila nijednog kolaboratora, i, sa druge strane, toga da li vi znate da je OVK ikada uhapsila i pogubila nekog kolaboratora. Dakle, treba jasno da razlikujemo to da li vi pozitivno znate da se to nikada nije dogodilo, i to da vi lično ne znate da se tako nešto nije dogodilo. Recite nam koja od te dve varijante je tačna, jer su vas u poslednjem pitanju pitali o vašim saznanjima. Da li vi možete sa sigurnošću da tvrdite da OVK nikada nije uhapsila i pogubila nijednog kolaboratora, ili vi u svom iskazu ovde kažete da vi ne znate za takav slučaj, da je OVK ikada uhapsila i pogubila nekog kolaboratora? Koja od te dve stvari?

SVEDOK KRASNIQI: Moj odgovor je ovakav. Ja ne znam ni za jedan slučaj u tom periodu da je neki kolaborator, Albanac koji je kolaborirao sa Srbima, bio pritvoren i posle toga ubijen. Prema tome, moj odgovor se odnosi na moja saznanja. Ja ne znam za takve slučajeve i nisam čuo za takve slučajeve. To je moj eksplicitan odgovor na vaše pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, vi ćete naravno shvatiti da sada to baca drugačije svetlo na ovo što sam malo pre citirao, strana 28, 17. red. Sada imam sledeće pitanje. Da li ste ikada čuli da je neki kolaborator uhapšen od strane OVK, a da posle toga nije ubijen? Drugim rečima, da je neko vreme bio zatvoren, a posle toga pušten.

SVEDOK KRASNIQI: Ne, nisam čuo za nešto takvo.

SUDIJA ORIE: Da liste ikada čuli da je neki kolaborator pogubljen od strane OVK a da pre toga nije bio uhapšen ili zadržan?

SVEDOK KRASNIQI: Da, čuli smo za to putem saopštenja.

SUDIJA ORIE: To znači da je OVK nekoga pogubila, a kada kažem „pogubila”, mislim na to da je u ovom kontekstu neko ubijen zato što je kolaborirao. Znači, ne samo zato što je bio na liniji fronta kao vojnik, već je ta konkretna osoba bila meta zbog svoje kolaboracije.

SVEDOK KRASNIQI: Ponoviću ono što sam već rekao. Moja saznanja mi ne ostavljaju prostora da verujem da je OVK, pošto bi zarobila nekog kolaboratora, takvu osobu nakon toga i pogubila.

SUDIJA ORIE: Da, ali moje poslednje pitanje se odnosilo na ubijanje kolaboratora bez prethodnog zatvaranja. Da li znate za neki takav slučaj?

SVEDOK KRASNIQI: Ono što mi znamo, znamo iz saopštenja koja su izdata u ime Glavnog štaba OVK.

ADVOKAT EMMERSON: Molim da svedok za trenutka skine slušalice.

SUDIJA ORIE: Molim vas da skinete slušalice gospodine Krasniqi.

ADVOKAT EMMERSON: Ja sam sada potpuno u vašim rukama u vezi sa tim u kojoj meri ovo pitanje treba da bude istraženo u ovoj fazi. Naravno, kada se reč pogubljenje koristi u kontekstu situacije u kojoj neko pre toga nije zarobljen, to otvara više različitih mogućnosti u pogledu okolnosti. Na primer, da li je čovek bio naoružan ili ne? Da li on može ispravno da bude klasifikovan kao borac ili ne? To su sve pitanja koja bi trebalo vrlo detaljno istražiti u vezi sa konkretnim pojedincima, a ovaj svedok nam je rekao da ne može da nam navede takve detaljne informacije.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, ja sam najviše želeo da utvrdim šta on zapravo kaže u svom iskazu.

ADVOKAT EMMERSON: Da, ja se na žalim na vaša pitanja, ja samo ukazujem na činjenicu da je sada –

SUDIJA ORIE: Da, svestan sam da pogubljenje može biti izvršeno pod različitim okolnostima.

ADVOKAT EMMERSON: Ili nad osobom koja je u to vreme nenaoružana.

SUDIJA ORIE: Da, ali, ako je neko, recimo, ubijen na pragu sa oružjem u rukama – samo navodim primer, ne iz ovog predmeta – znači, naravno da je moguće da ta osoba bude i naoružana.

ADVOKAT EMMERSON: Upravo sam primetio da, kada god biste vi u svom pitanju rekli „pogubljenje”, svedok bi, u prevodu bar, rekao „ubijanje”. Možda se jednostavno radi o tome da ovaj svedok ne zna ništa o okolnostima tih incidenata, i nije moguće ustanoviti u kojoj kategoriji se neki konkretan incident nalazi.

SUDIJA ORIE: Da, zato sam i prestao da postavljam takva pitanja kada je svedok rekao da su mu saopštenja jedini izvor saznanja.

TUŽILAC KEARNEY: Dozvolite mi samo trenutak da se konsultujem sa svojim kolegom.

(Tužilaštvo se savetuje)

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, kada je reč o tim saopštenjima iz 1997. godine koja ste upravo pomenuli, a to su dodaci 1, 2, 4 i 5, dokazni predmet P-386 – u tim saopštenjima koja je izdao Glavni štab se navodi ime, selo i datum incidenta za nekoliko kolaboratora koji su ubijeni. Da li je to tačno? Njihova imenu su Hetem Dobruna, u selu Lozica/Llozicë, u maju 1997. godine, Ali Qullapeku, iz Trstenika/Tërstenik, Ramiz Leku iz Glogovca/Gllogovc, Qamil Gashi, 18. novembra, takođe iz Glogovca/Gllogovc, Dalip Dugolli, 28. novembra, iz Petraštice/Petrashticë - da li su vam poznata ta imena, da li ste ih pročitali iz saopštenja?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Za ta imena sam takođe saznao iz saopštenja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Jedno dodatno pitanje. Na osnovu vašeg iskustva i dugih veza sa OVK tokom devedesetih godina, da li postoji neki razlog zbog kog biste sumnjali u informacije koje su objavljene u saopštenjima o tim kolaboratorima?

ADVOKAT EMMERSON: Oprostite, ulažem prigovor na pitanje. Nije postavljena osnova. Svedok očigledno ne zna koja je osnova tih informacija. Pitanje se postavlja u negativnoj formi kako bi se od svedoka dobio iskaz da je materijal, o kom svedok nema nikakva saznanja, kontradiktoran - što je samo drugi način da se od svedoka zatraži da potvrdi nešto što on nije u stanju da potvrdi.

TUŽILAC KEARNEY: To su saopštenja koja je izdao njegov Glavni štab, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pitanje se ticalo iskustva svedoka. Konkretno je pomenuto nekoliko okolnosti, gospodine Kearney, što svedoka stavlja u bolji položaju da u nešto sumnja ili ne. Vi možete svedoka da pitate da li je ikada saznao za neke okolnosti koje bi ga navele da sumnja u tačnost sadržaja tih saopštenja. Da li ste ikada saznali bilo šta što bi vas navelo da smatrate da informacije sadržane u saopštenjima koja su pravo pomenuta, konkretno u vezi sa događajima koje je pomenuo gospodin Kearney – da li ste ikada saznali nešto što bi vas navelo da posumnjate da to možda nisu tačne informacije?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja mislim da sam, kada je reč o 1997. godini, to već nekoliko puta obradio. Za slučajeve koji su pomenuti sam saznao iz saopštenja. Ta saopštenja su u to vreme bila u nadležnosti operativnog dela, i ja zaista nemam nikakva saznanja o tim saopštenjima i o tome što je radio operativni deo 1997. godine.

SUDIJA ORIE: Ali, bez obzira na to, da li ste vi ikada saznali – to je, naime, pitanje – da li ste ikada saznali, bilo iz saopštenja, bilo iz nekog drugog izvora, nešto što bi kod vas stvorilo sumnju u tačnost tih saopštenja?

SVEDOK KRASNIQI: Pa, jednostavno govoreći, nisam se bavio tim pitanjem. To nije bilo moje područje odgovornosti. Ja sam se bavio sasvim drugačijim stvarima.

SUDIJA ORIE: Ja onda shvatam vaš odgovor kao da znači da niste nikada saznali za nešto takvo, iako možda niste obraćali previše pažnje na takve stvari, budući da to nije bilo u vašoj odgovornosti. Ali, vi niste u stanju da kažete da ste u nekom trenutku saznali za nešto što bi vas navelo da posumnjate u istinitost onoga što piše u tim saopštenjima.

SVEDOK KRASNIQI: Ne mogu ništa da kažem o tome, jer, kao što sam rekao, nisam se bavio tim pitanjima. Ne mogu da vam dam potvrđan odgovor na to.

SUDIJA ORIE: Nastavite gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, moj kolega mi kaže da su knjige koje smo čekali i koje se tiču ovog svedoka upravo stigle. Možda bismo sada mogli da napravimo pauzu, pet ili deset minuta ranije, kako bismo podelili te knjige stranama.

SUDIJA ORIE: Da li to znači da vi nemate više dodatnih pitanja -

TUŽILAC KEARNEY: Ne, imam još petnaestak minuta za ovog svedoka.

ADVOKAT EMMERSON: Ako to znači da bi svedočenje ovog svedoka trebalo da bude započeto iz početka, nakon što proučimo te knjige –

SUDIJA ORIE: Hajde da ne spekuliramo o tome kakva će biti situacija nakon pauze.

ADVOKAT EMMERSON: Mi ćemo svakako biti zahvalni da dobijemo te knjige, ali ne možemo ni na koji način da proučimo taj materijal dok je ispitivanje ovog svedoka još uvek traje.

SUDIJA ORIE: Osim ako te knjige nisu veoma tanke. Kao što sam rekao, bolje je da sada ne predviđamo šta će se dogoditi.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Napravićemo pauzu ranije. Nastavićemo sa radom u 16:05 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, predlažem, i vama i Odbrani, da ja sada ne postavljam pitanja o knjigama i tome koliko ih ima, već da prvo nastavimo sa ispitivanjem svedoka u situaciji kakva je vladala pre pauze. Čak i ako nisam pitao, ima tri knjige. Dobro, ništa, okrenuću ih naopako, i predlažem da prvo završimo sa dodatnim ispitivanjem svedoka. Izvolite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala. Gospodine Krasniqi, ja imam još nekoliko pitanja o saopštenjima, a zatim ćemo krenuti dalje. Prilikom unakrsnog ispitivanja gospodine Emmersona, rekli ste da su saopštenja iz 1997. godine pisali ljudi u dijaspori, konkretno u Švajcarskoj i Albaniji. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Rekao sam da je moguće da su oni bili autori, ali ko su tačno bili autori – ja to ne znam. Moguće je da su ta saopštenja napisali pripadnici Glavnog štaba u Albaniji ili Švajcarskoj. Ali, u kojoj meri je to tačno, ne znam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gledam sada stranu 5026 transkripta, 6. i 7. red. Vi ste tu odgovorili - zapravo, prvo ću vam pročitati pitanje iz reda 3 da bih vam dao kontekst. „Da li se može reći da vi ništa znali imena više od polovine drugih članova tog

tela koje je sebe nazivalo Glavni štab?" Odgovor: „Pa, to je teško sada reći jer ih sada poznajem sve, ali u to vreme neke od njih nisam znao.” Moje pitanje je da li vi sada poznajete i ostale članove Glavnog štaba, za koje ste ranije rekli da su se nalazili u dijaspori, u Švajcarskoj i Albaniji?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Naravno, sada ih sve znam, ipak je prošlo osam godina od kraja rata.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ko su bili pripadnici Glavnog štaba koji su 1997. godine živeli u dijaspori?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, to su Azem Syla, Xhavit Haliti, Bardhyl Mahmuti, Ali Ahmeti, Kadri Veseli – oni su bili u dijaspori.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Pretpostavljam da ste razgovarali sa tim ljudima od 1997. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Mislite posle 1997. godine? Neki od njih čak ni tokom rata nisu bili na Kosovu. Neke od njih sam sreo nakon 1999. godine.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Na osnovu vašeg kontakta sa njima od 1997. godine do danas, da li ste saznali ko je bio autor tih saopštenja iz 1997. godine, koji se nalaze u prilogu vašoj izjavi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To ne znam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodin Emerson vam je postavio pitanje o dodatku 2 vašoj izjavi. To je saopštenje 35, objavljeno 8. avgusta 1997. godine u *Kohi Ditore*. U vezi sa tim saopštenjem, postavljeno vam je pitanje o gerilskim operacijama protiv srpskih policajaca i dvojice albanskih civila, kao i dve oružane operacije koje je odobrio Glavni štab 3. i 4. avgusta 1997. godine. Gospodin Emerson vas je pitao da li ste znali za te operacije 1997. godine, i vi ste odgovorili da niste. Zatim ste dali sledeći odgovor, koji se nalazi na stranici 5041, i nastavlja se na stranici 5042: „U to vreme nisam znao za te operacije. Možda za njih znam danas.” Želim da vas pitam sledeće. Šta znate o tim operacijama, ako bilo šta znate, što niste znali u to vreme, 1997. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Na koje operacije mislite, jer ima puno operacija?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Govorim o operacijama za koje ste nam rekli da sada možda imate informacije o njima, a koje niste imali 1997. godine.

ADVOKAT EMMERSON: Da ne bi bilo zabune, da li bi svedok mogao da bude upućen na konkretni dodatak i saopštenje u vezi sa kojim sam mu postavio pitanje?

SUDIJA ORIE: To je dodatak broj 2.

ADVOKAT EMMERSON: Upravo tako, ali koji tačno redovi, i o kojim tačno operacijama je reč, na koje se poziva gospodin Kearney, kako bi svedok tačno znao o čemu mu se postavlja pitanje.

TUŽILAC KEARNEY: To je u plavoj fascikli sa dodacima na albanskom jeziku. Da li su oni još uvek na raspolaganju svedoku?

SUDIJA ORIE: Molim da se to dostavi svedoku.

SVEDOK KRASNIQI: Koji broj ste rekli?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Broj 2, a to je početak prvog punog paragrafa. Postavljaću vam pitanja o tome, gospodine Krasniqi.

SUDIJA ORIE: To je samo jedan deo u kom se pominju tri operacije, gospodine Kearney. Molim vas da svedoku skrenete pažnju konkretno na to.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li vidite drugu celu rečenicu u tekstu koji počinje rečima „Ovo saopštenje navodi...”? Pročitaću vam tu rečenicu, kako biste videli da li to možete da nađete. „Ovo saopštenje navodi: ‚Prema odluci Glavnog štaba OVK od 3. i 4. avgusta, naše gerilske jedinice su izvele tri oružane operacije protiv okupatora i njihovih kolaboratora.’ ” Da li vidite taj deo?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne, ne vidim. Sada vidim. „3. i 4. avgusta...”

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Juče, tokom vašeg iskaza, gospodin Emerson vas je pitao o operacijama koje se navode u ovom dodatku, i vi ste rekli: „U to vreme nisam imao nikakva saznanja o tim operacijama. Možda sada znam za njih, ali u to vreme nisam znao.” Molim vas, recite nam gospodine Krasniqi, šta to znate o tim operacijama sada, ako bilo šta znate, što niste znali 1997. godine.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja sam napisao knjigu „Veliki preokret”, i da bih napisao tu knjigu, morao sam da konsultujem neku literaturu. Dok sa pregledao tu literaturu, saznao sam o ovim operacijama.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Molim vas, recite nam nešto konkretnije o tim operacijama. Na koje operacije mislite?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Saznao sam za ovu operaciju koju ste pročitali iz tog saopštenja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Molim vas recite nam šta ste saznali o toj operaciji.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ništa pored onoga što se nalazi u tom saopštenju.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste saznali da su se u avgustu 1997. godine zaista odigrale tri operacije po naređenju Glavnog štaba OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, saznao sam to iz saopštenja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, rekli ste nam da ste, dok ste pisali svoju knjigu „Veliki preokret”, konsultovali literaturu o tim operacijama. Koju literaturu ste pregledali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Saopštenja.

SUDIJA ORIE: Hajde da pokušamo da dođemo do suštine tog problema. Rekli ste da ste saznali za operacije, a da niste ništa znali o njima 1997. godine. Kakve su bile te operacije, protiv koga su bile pokrenute, i koja vrsta operacija je to bila? Pretresno veće ne zna ništa o tome o čemu vi govorite, pa vas zato molim da nam to kažete. Počecemo sa prvom operacijom. Gde se ona odigrala i šta je bilo u pitanju, ako znate?

SVEDOK KRASNIQI: Ništa drugo ne znam. Sve što znam je u saopštenju.

SUDIJA ORIE: Da li sam onda dobro shvatio da vi do 1997. godine niste znali za te operacije i da ste kasnije iz saopštenja saznali da su postojale tri operacije, ali da ništa dodatno ne znate o tome?

SVEDOK KRASNIQI: Da, tako je.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U vašoj knjizi „Veliki preokret”, da li ste tu opisali bilo koju operaciju koju je OVK izvela tokom 1997. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U svojoj knjizi sam se uglavnom bavio političkim i organizacionim pitanjima. Takođe sam se bavio i OVK u periodu od vremena kada je ona osnovana. Pisao sam o legendarnom komandantu Ademu Jashariju i njegovoj porodici. Dao sam informacije o političkom razvoju. Pisao sam o nekim borbama, ali nisam pisao o konkretnim operacijama.

SUDIJA ORIE: Da, vi ste počeli tako što ste nam izneli puni sadržaj vaše knjige, manje – više, a konkretno pitanje je bilo da li ste opisivali operacije. Ako u kasnijoj fazi, ne znam kuda ćemo otići, ali ako u kasnijoj fazi budemo čitali tu vašu knjigu ili bilo koju drugu knjigu koju ste napisali - da li ćemo naći dalje detalje o operacijama jedinica OVK početkom avgusta 1997. godine, kao, na primer, detalje o tome gde su se odvijale te operacije?

SVEDOK KRASNIQI: Ne, nećete to naći, tu nema takvih informacija.

SUDIJA ORIE: Da li u svojoj knjizi opisujete činjenicu –

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se što prekidam. Ja sam dozvolio da se postavljaju ovakva pitanja, ali mi nemamo te knjige u obliku u kom možemo da ih razumemo. One nisu pomenute u unakrsnom ispitivanju, i nijedno od ovih pitanja ne proističe iz unakrsnog ispitivanja, i zato nije ni fer, ni primereno, da gospodin Kearney vrši dodatno ispitivanje o sadržaju knjiga koje nisu obelodanjene i analizirane.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, da li se vi slažete sa tim?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, i mi smo imali sporazum da neće biti pomena tih knjiga, osim toga da su to zaista knjige gospodine Krasniqija.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, da li se i vi pridružujete?

ADVOKAT HARVEY: Bilo bi iznenađujuće da se ne pridružujem.

SUDIJA ORIE: Dozvolite da za zapisnik kažem da ovde, na svom stolu, vidim tri knjige. Jedna je izgleda napisana na jeziku koji ja mogu da čitam, a dve su na jeziku koji ne razumem. Gospodine Kearney, da li vi znate nešto o sadržaju ovih knjiga, ili bar jedne od ovih knjiga?

TUŽILAC KEARNEY: Ne.

SUDIJA ORIE: Znači, nemate saznanja o tome, ali ipak u svojim pitanjima... Na primer, ja sam pitao svedoka da li bih pronašao bilo kakve dalje informacije o tome ako bih pročitao njegovu knjigu. Možda će u jednoj fazi Pretresno veće zaista pročitati tu knjigu, ako je jedna od strana, nakon što je pročitao, podnese na usvajanje i ne bude prigovora. Ali, u ovom trenutku vi aludirate na nešto što očekujete da bi moglo da se nalazi u toj knjizi nalazi, a svedok, bar kada je reč o operacijama iz avgusta 1997. godine, negira da će se u knjizi pronaći bilo šta o tome.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, Pretresno veće je ukazalo na pravu stvar i ja to prihvatam. Razlog zašto sam ja ispitivao svedoka o ovome je to da je on rekao da je saznao o operacijama koje su u pitanju dok je vršio istraživanje za knjigu koju je pisao. To je ono što me je interesovalo.

SUDIJA ORIE: Da, ali ja sam ga konkretno pitao kako to da shvatim, i ono što je svedok rekao je da možda nije znao za te operacije jer u tom trenutku nije video ta saopštenja, i da je kasnije konsultovao saopštenjima i saznao da su postojale te tri operacije, ali bez ikakvih daljih detalja. Mislim da je to jasno iz iskaza ovog svedoka, i ja sam ga pitao da li bih pronašao bilo šta o tome ukoliko bih pročitao njegovu knjigu, što daje priliku stranama da provere kredibilitet i pouzdanost tih odgovora. Molim vas, nastavite. Koliko sam ja shvatio, strane se slažu da sadržaj ove knjige nije predmet ispitivanja svedoka u ovom trenutku.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ja imam samo još jedno, poslednje pitanje u vezi sa tim, i zatim ću krenuti dalje. Gospodine Krasniqi, da li imate ikakva saznanja o gerilskim operacijama koje je izvodila OVK 1997. godine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Samo o onima koje smo pomenuli nekoliko puta do sada i koje možete da nađete u saopštenjima.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Takođe ste tokom unakrsnog ispitivanja pomenuli da ste u jednom trenutku saznali da je Ramush Haradinaj imao komandnu ulogu u zoni Dukadžin/Dukagjin. Pročitaću vam pitanje i odgovor, kako bismo postavili osnovu. To se nalazi na stranici 5051, red 11. Gospodin Emmerson vas je pitao sledeće: „Da li je to bio prvi put kada ste vi saznali da je on imao komandnu ulogu u području Dukadžin/Dukagjin?” Možda, u stvari, treba da pročitamo i prethodno pitanje. U redu 7 je postavljeno sledeće pitanje: „Da li mogu prvo da vas pitam da li je tačno da ste se prvi put sreli sa gospodinom Haradinaja krajem juna ili početkom juna? Da li je to bila prva prilika kada ste se sreli?” Vaš odgovor je bio: „Da.” Sledeće pitanje je bilo: „A da li ste tom prilikom prvi put saznali da je on imao bilo kakvu komandnu ulogu u području Dukadžin/Dukagjin?” Vaš odgovor je bio: „Ne, to sam znao od ranije, od pre nego što sam tamo otišao.” I, na kraju, poslednje pitanje koje želim sa vama da raspravim je sledeće: „Shvatam. Da li se to podudara sa vašim imenovanjem na položaj, približno 23. juna?” Vaš odgovor je bio: „Da.” Gospodine Krasniqi, da li se sećate tih pitanja koja su vam postavljena juče i svojih odgovora na njih?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, veoma dobro ih se sećam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li se sećate da vam je tokom vašeg iskaza u predmetu Limaj postavljeno slično pitanje, a to je u transkriptu stranica 3480, počev od reda 1? Da li se sećate da su vam postavljena pitanja o toj istoj temi, o tome u kom periodu je gospodin Haradinaj bio komandant zone Dukadžin/Dukagjin?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: U predmetu Limaj mi nisu postavljana pitanja o gospodinu Haradinaju.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dozvolite mi da vidim da li će ovo osvežiti vaše sećanje, gospodine Krasniqi. Počecemo od stranice 1. Pitanje: „Ista stvar. Ko je bio komandant, koliko se vi sećate, u ovom istom vremenskom periodu, od aprila do avgusta, ako možete da nam pomognete?” Odgovor: „Komandant zone je bio kasnije, ali u tom periodu, to je bio Ramush Haradinaj.” Da li se sećate da ste dali takav odgovor na to pitanje?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne verujem da sam pomenuo april. Mora da sam to rekao za kasniji period, nakon što sam postavljen na mesto portparola, posle 23. juna, a ne o aprilu. Ja nisam ništa govorio o aprilu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li je gospodin Haradinaj bio *de facto* komandant zone Dukadžin/Dukagjin pre nego što je formalno postavljen na tu funkciju u junu 1997. godine?

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da se ovde traži pravni zaključak.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, preformulišite svoje pitanje. Vi ste tražili kvalifikaciju i procenu određene situacije.

ADVOKAT EMMERSON: Ako mogu, odgovor koji je svedok dao u predmetu Limaj –

SUDIJA ORIE: Vidimo odgovor. Naravno, transkript je već uveden u spis.

ADVOKAT EMMERSON: Upravo.

SUDIJA ORIE: Da. Ne bih rekao da to čini stvari jasnijim. U ovom trenutku komentarišemo i pitanje i odgovor koji je svedok dao. Gospodine Kearney, zašto ne pitate svedoka šta može da nam kaže o položaju gospodina Haradinaja i daljem razvoju situacije, jer je to ono što vi izgleda tražite?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je tačno, gospodine Krasniqi, da on, na temelju vašeg odgovora u predmetu Limaj, u stvari nije postavljen na to mesto od strane Glavnog štaba, već je Ramush Haradinaj zapravo –

ADVOKAT EMMERSON: Ulažem prigovor na oblik pitanja. To je sugestivno pitanje, koje je opet zasnovano na jednom dvosmislenom odgovoru.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, ako postavljate pitanja u vezi sa odgovorima koje je svedok dao u tom trenutku, od kada je prošlo toliko vremena, onda treba bar da predočite svedoku odgovor koji je tada dao, a zatim da mu o tome postavljate dalja pitanja. Mislim da... U stvari, sačekajte da pogledam. Vi ste mu pročitali odgovor. Pitali ste svedoka da li se seća da je dao taj odgovor, a onda je on rekao da misli da nije pomenuo april. Znači, svedok osporava da transkript odražava ono što je on rekao.

ADVOKAT EMMERSON: Uz puno poštovanje, pre svega, on nije u svom odgovoru pomenuo mesec. Njemu je postavljeno pitanje i on je dao odgovor, i ja sam tražio da se naglasi -

TUŽILAC KEARNEY: Izvinjavam se. Ako ćemo o tome da razgovaramo, onda molim da svedok skine slušalice.

SUDIJA ORIE: Molim vas skinite slušalice, gospodine Krasniqi. Svi možemo to da pročitalo. Hajde da pogledamo te redove o kojima govorimo. Mislim da je reč o stranici 46, red 22. Gospodin Kearney je rekao da će osvežiti sećanje svedoka. Zatim mu je pročitao pitanje. Pitanje se odnosi na period od aprila do avgusta, u predmetu Limaj, a svedok je odgovorio: „Komandant zone je bio kasnije, ali u tom periodu, to je bi Ramush Haradinaj.”

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: Svedok je onda pitan da li je dao taj odgovor, a on je rekao da misli da nije pomenu april. To deluje tačno na osnovu transkripta, jer se u pitanju pominje april, a svedok je govorio o kasnijem periodu. Takođe je rekao i da je u tom periodu to bio Ramush Haradinaj.

ADVOKAT EMMERSON: Da, da li mogu samo da kažem šta mene brine u vezi sa tim? U tom trenutku u unakrsnom ispitivanju u predmetu Limaj, gospodin Mansfield, koji je branio gospodina Limaja, išao je brzo od jedne do druge zone i tražio da se napravi kratka slika svake od njih, skica. On je postavio pitanje svedoku u vezi sa svim zonama koje su njega interesovale u tom periodu, i svedok je odgovorio: „Komandant zone je bio kasnije, ali u tom periodu je to bio Ramush Haradinaj.” Sada, „taj period” je mogao da znači i neki raniji period, ili period od aprila do avgusta, ili je mogao da označava period na koji je svedok mislio kada je rekao: „Komandant zone je bio kasnije...” Drugim rečima „komandant zone je bio kasnije” može da znači, na primer, da je kasnije, kada je postao komandant zone, „to bio Ramush Haradinaj”. U predmetu Limaj se nije od svedoka tražilo da to razjasni. Ukoliko gospodin Kearney želi da pročita svedoku pitanje i odgovor koji je dao, i da ga zatim bez navođenja pita da li je to, prema njegovom shvatanju, konzistentno sa njegovim dosadašnjim svedočenjem, onda ja neću imati prigovor. Moj prigovor je na pitanje koje je svedoku postavljeno pre par trenutaka, na stranici 48, na osnovu kog gospodin Kearney pokušava da izvuče značenje iz svedokovog odgovora i predoči mu to na sugestivan način. Moj prigovor na to je dvostruk. Prvo, on nema pravo da postavlja sugestivna pitanja u dodatnom ispitivanju, a svakako nema pravo da postavlja sugestivna pitanja na osnovu selektivnog shvatanja Tužilaštva nečega što je svedok naveo u jednom vrlo nejasnom odgovoru.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, da li biste se vi složili sa tim da je odgovor svedoka u predmetu Limaj bio prilično nejasan?

TUŽILAC KEARNEY: Ne, mislim da nije.

SUDIJA ORIE: Molim vas, recite mi, pošto je svedok skinuo slušalice, kako vi shvatate taj odgovor, jer gospodin Emmerson misli da je to vrlo nejasan odgovor. Kako prema vašem shvatanju mi treba da razumemo taj odgovor?

TUŽILAC KEARNEY: Pa, časni Sude, odgovor je vrlo jasan, jer je svedok upitan o periodu od aprila do avgusta. Ja bih želeo da podsetim Pretresno veće da je on obrazovan čovek.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Da, izvolite nastavite.

TUŽILAC KEARNEY: Pre nego što svedok ponovo stavi slušalice, reč *de facto* koja je korišćena, i na koju je gospodin Guy-Smith uložio prigovor, jeste reč koju je svedok sam koristio u pripremnom razgovoru, i to se nalazi u beleškama sa pripremnog sastanka. Mislim da se njom ne traži pravni zaključak. Uz dozvolu Pretresnog veća, ja bih hteo ponovo da iskoristim tu reč u formulaciji svog pitanja.

SUDIJA ORIE: Da. U stvari, iako vi to možete da uradite, ja sam vas pitao u vezi sa nejasnoćom odgovora na stranici 3480, redovi 4 i 5, a vi se niste pozabavili tim pitanjem.

Ako želite da postavite pitanje svedoku o tome, Pretresno veće bi više volelo ako to ne biste radili na osnovu odgovora koje je on dao u predmetu Limaj. Izvolite, nastavite.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li je postojao jedan period pre nego što je gospodin Haradinaj formalno postavljen na mesto komandanta zone, u kom je on bio *de facto* komandant zone?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja bih mogao da kažem da je bio ili da nije bio. Mislim da je to pristrasno pitanje. On je zvanično postavljen na mesto komandanta 23. jula.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, gospodin Kearney vas je pitao da li je gospodin Haradinaj, pre nego što je zvanično postavljen na mesto komandanta zone, vršio *de facto* komandu. Da se izrazim jednostavnim rečima, to znači da je izdavao naređenja i uputstva pripadnicima OVK i jedinicama. Znači, molim vas da nam kažete bilo šta što znate o tome u tom vremenskom periodu. Gospodine Emmerson, ja bih više želeo da čujem odgovor svedoka, nego njegovo mišljenje o samom pitanju. Molim vas, da li možete da nam odgovorite na to pitanje?

SVEDOK KRASNIQI: Pre nego što je postavljen na mesto komandanta - ne znam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, želim da vam postavim pitanje o gospodinu Brahimaju. Želeo bih da dobijemo neka pojašnjenja u vezi sa pitanjima koja vam je postavio gospodin Harvey juče. Rekli ste nam da ste nakon 11. juna 1998. godine počeli da radite sa gospodinom Brahimajem u Glavnom štabu. Da li je to tačno?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Rekli ste nam puno toga o tome gde su se ti sastanci održavali u geografskom smislu. Ja sada želim da vas pitam sledeće. U junu 1998. godine, a sada vas molim da govorimo o vremenu, znači ne o geografiji, već o vremenu – recite nam, molim vas, koliko se često sastajao Glavni štab u preostalom delu juna, dakle nakon 11. juna?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, teško mogu da vam navedem koliko je tačno bilo tih sastanaka. Možda ih je bilo dva ili tri, a možda i više, ali ne mogu tačno da vam kažem koliko.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: To znači dva ili tri sastanka u preostalom delu juna 1998. godine, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Rekao sam da mi je teško da vam sada navedem tačan broj. Dva ili tri puta. U to vreme je kretanje bilo otežano. Situacija je bila veoma teška.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A ti sastanci koje ste opisali, koliko bi oni tipično trajali?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, to je zavisilo od toga o čemu se na njima raspravljalo, ili o čemu je trebalo da bude zauzet zajednički stav. Mogli su da traju dva do tri sata.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A nakon juna, u julu mesecu – da li sam dobro razumeo vaše svedočenje od juče da su se ti sastanci proredili pošto je počela letnja ofanziva?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, naravno. Ofanzive su nas ometale u kretanju, tako da nismo mogli da se sastajemo češće.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li možete da nam date procenu o tome koliko puta se Glavni štab sastao u julu mesecu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne mogu tačno da vam kažem, možda jednom ili dva puta, ali nisam siguran.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Isto pitanje u vezi sa avgustom mesecom. Znam da je to bilo davno, ali recite nam koliko se puta sastao Glavni štab u avgustu 1998. godine.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne mogu da se setim, jer je avgust bio mesec kada je srpska ofanziva dosegla svoj vrhunac. Ne znam da li smo imali priliku da se sastanemo i jednom.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ti sastanci koji su održani u julu, junu i avgustu, o kojima ste upravo govorili – da li je gospodin Brahimaj bio prisutan na svim tim sastancima, ili je neke od njih propustio?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: To je bilo davno i teško mi je da vam dam tačan odgovor. Ponekad, zbog udaljenosti zone Dukadžin/Dukagjin, Lahi Brahimaj nije mogao tuda da se kreće. Možda je ilegalno prelazio granice iz jedne iz jednog područja u drugo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li nam vi onda kažete da zbog udaljenosti od zone Dukadžin/Dukagjin, gospodin Brahimaj nije bio prisutan na nekim stancima, ili je ipak bio prisutan na svim sastancima? Nisam sasvim jasno razumeo vaš odgovor.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne mogu da vam dam tačan odgovor u pogledu broja stanaka na kojima je on bio i sastanaka na kojima nije bio.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, prvo pitanje je da li je on bio odsutan sa nekih od tih sastanaka. To je bilo prvo pitanje. Bez bavljenja brojkama, recite nam da li je on uvek bio prisutan na sastancima?

SVEDOK KRASNIQI: Kao što sam rekao, ja se nisam bavio time ko je bio prisutan, a ko nije, i zato mi je teško da vam precizno kažem da li je on izostao sa nekog sastanka ili ne. Ali, imajući u vidu da su borbe u to vreme bile prilično intenzivne, lako je bilo moguće da neki pripadnik Glavnog štaba ne bude na sastanku, mada je Lahi Brahimaj bio

prilično disciplinovan kada je reč o ovim sastancima, i bio je prisutan na skoro svim sastancima.

SUDIJA ORIE: U redu, znači, konačno smo dobili odgovor da je on često bio prisutan, ali niste sigurni da li je uvek bio prisutan, što je sasvim razumljivo, obzirom na okolnosti u to vreme. Da li sam dobro razumeo vaš odgovor?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: Nastavite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Svedoče, pomenuli ste udaljenost zone Dukadžin/Dukagjin od područja u kom je Glavni štab održavao sastanke, u Negrovcu/Negrovc, Klečkoj/Klečkë i Divljaci/Divlak. Kolika je bila ta udaljenost?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, imamo mape, nemojte postavljati pitanja svedoku o udaljenosti, ako mi to možemo sami da vidimo. Ako to ima neki konkretan značaj, onda vas molim da postavite konkretno pitanje, ali -

TUŽILAC KEARNEY: U stvari, časni Sude, ja imam mapu za ove potrebe. To je mapa 1351 po Pravilu 65 ter. Možda možemo da je prikazemo.

SUDIJA ORIE: U redu, a da li na njoj možemo da vidimo kolika je udaljenost? Nastavite. Gospodine Kearney, da li želite da podnete tu kartu na usvajanje u spis?

TUŽILAC KEARNEY: Da.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretar, molim vas da nam date broj.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj P-329, označen za identifikaciju.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, pojašnjenja radi, svaki plavi kvadrat na ovoj karti predstavlja 10 kilometara.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, da li vidite ovu kartu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li se to poklapa, gospodine, sa vašim poznavanjem geografije Kosova? Mislim na rastojanje na ovoj karti od Jablanice/Jabllanicë do vaše kuće i vašeg sela, kao i drugih sela koje ste pomenuli juče tokom svog iskaza?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, koliko dugo traje vožnja od Jablanice/Jabllanicë do vašeg sela Negrovce/Negrovc?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da li mislite koliko dugo bi ta vožnja trajala danas, ili za vreme rata?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dajte nam odgovor za oba slučaja.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Pa, danas je to naravno mnogo brže, i stiže se za nekih 40 minuta, pošto put nije ravan i ide uzbrdo. Međutim, u toku rata, rastojanje nije bilo tako veliko, ali su postojale teškoće.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A u junu 1998. godine, prema vašem iskustvu, a vi ste živeli tamo u to vreme, koliko je trajao put automobilom od vašeg sela do Jablanice/Jabllanicë?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja sam u toku rata dva puta putovao iz Divljake/Divlak u Jablanicu/Jabllanicë, i ta putovanja su trajala dugo, jer smo morali da demo peške jednim delom puta, a onda bismo izbili na asfaltiran put Klina/Klinë - Đakovica/Gjakovë, koji je u to vreme bio pod kontrolom srpskih policijskih i vojnih snaga. Prema tome, pre nego što bismo stigli do Jablanice/Jabllanicë, morali bismo da pređemo reku Drinu, a od sela iz opštine Mališevo/Malishevë, Lapševa/Llapshevë pa do Jablanice/Jabllanicë, morali smo da putujemo peške. To bi trajalo nekoliko sati, a mi smo uglavnom putovali noću zbog bezbednosti.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li vi onda kažete da u junu 1998. godine bi ovaj put iz Jablanice/Jabllanicë, recimo iz Divljake/Divlak, trajao nekoliko sati?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, koliko dugo ste radili sa gospodinom Brahimajem posle juna 1998. godine? Koliko dugo ste ga smatrali kolegom u OVK?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Sve vreme. On je još uvek naš kolega.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada kažete još uvek, da li govorite o ovoj godini, o 2007. godini?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Govorim o posleratnom periodu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: I, tokom perioda u kom ste radili sa gospodinom Brahimajem, da li ste ga smatrali prijateljem, gospodine?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Naravno.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je to još uvek slučaj, gospodine Krasniqi? Da li vi i danas smatrate gospodina Brahimaja prijateljem?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Naravno, ništa se nije promenilo među nama.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li mogu da vam postavim isto pitanje i o gospodinu Haradinaju? Da li vi još uvek smatrate da je on vaš prijatelj, dok sedite ovde u sudnici?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Gospodin Haradinaj je bio ratni drug, bio je dobar borac, i ja ga i danas poštujem.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Na kraju želim da porazgovaramo o gospodinu Balaju. Da li je to čovek koga ste takođe upoznali za vreme rata?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nisam ga upoznao.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, hteo bih da se ponovo vratimo na vaš poslednji odgovor. U odgovoru na moje pitanje u vezi sa gospodinom Haradinajem i time da li je on vaš prijatelj, vi ste rekli da je on bio vaš ratni drug, dobar borac i da ga vi i danas poštujete. Međutim, moje pitanje je bilo jednostavnije od toga – da li je on danas vaš prijatelj?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ja sam odgovorio na vaše pitanje.

SUDIJA ORIE: U stvari niste, međutim, ja sam vaš odgovor shvatio kao da vi niste lični prijatelji, ali bez obzira na to, zbog njegove prošlosti, vi njega veoma poštujete, što nije sasvim isto kao i lično prijateljstvo. Da li je to dobro shvatanje?

SVEDOK KRASNIQI: Ne znam kako treba razumeti lično prijateljstvo, mi nismo imali lično prijateljstvo, međutim, ali smo zbog zajedničkih ciljeva bili ratni drugovi i saborci. Imali smo isti cilj.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, nastavite.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Međutim, nakon rata, gospodine Krasniqi, u vladi Kosova, vi ste radili sa gospodinom Haradinajem?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Vi ste rekli da gospodina Balaja niste upoznali za vreme rata. Da li ste ga upoznali nakon rata?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, ne ulazeći u sadržaj, recite nam da li ste ikada dali izjavu Odbrani u toku istrage u ovom predmetu?

ADVOKAT EMMERSON: To je pitanje koje je moglo meni da bude postavljeno, i hteo bih da znam kakva je relevantnost ovoga i kako to proističe iz unakrsnog ispitivanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Ja pokušavam da utvrdim koliko je ovaj svedok pristrasan.

ADVOKAT EMMERSON: U stvari, ja apsolutno bez problema mogu da odgovorim na ovo pitanje, međutim, to ću učiniti na odgovarajući način. Pitanje je trebalo da bude postavljeno meni, ukoliko je gospodin Kearney želeo ga postaviti. On ne treba da ispituje

pristrasnost ovog svedoka u toku dodatnog ispitivanja. To nije primereno za dodatno ispitivanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, to svakako nije pitanje koje proističe iz unakrsnog ispitivanja. Međutim, ja sam shvatio da je gospodine Emmerson voljan da vam da tu informaciju. Ukoliko onda postoje neki razlozi za dodatna pitanja, mi ćemo ih saslušati, i videćemo da li će biti prigovora. Gospodine Emmerson, da li vi želite da odgovorite na to pitanje?

ADVOKAT EMMERSON: Da, vrlo rado. Koliko znam, niko iz našeg tima nikada nije intervjuisao ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Mogu li da pitam da li to važi i za druge timove Odbrane?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Nikada ranije nismo imali kontakt sa gospodinom Krasniqijem.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, ukoliko želite da postavite dodatna pitanja svedoku u vezi sa tim, mi ćemo ih saslušati.

TUŽILAC KEARNEY: Nemam više pitanja. Postoje neka administrativna pitanja o kojima moramo da razgovaramo, pre svega o knjigama i sažecima pod 92 ter.

SUDIJA ORIE: Najpre želim da dam priliku braniocima da izvrše dodatno ispitivanje ukoliko je to potrebno. Gospodine Harvey, izvolite.

ADVOKAT HARVEY: Postoji jedno pitanje koje proističe iz novih pitanja koje je postavio gospodin Kearney.

SUDIJA ORIE: Rekao sam dodatno ispitivanje, ali, naravno, reč je o -

ADVOKAT HARVEY: O dodatnom unakrsnom ispitivanju.

TUŽILAC KEARNEY: Oprostite, gospodine Harvey. U vezi sa knjigama, imaćemo pitanja – zapravo, možda Pretresno veće jednostavno može da postavi pitanja o tome kakve su to knjige i da li ih je svedok napisao, kao neka vrsta osnove.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Gospodine Krasniqi, vama je gospodin Kearney postavio nekoliko pitanja o prilikama u kojima ste se sretali sa Lahi Brahimajem na sastancima Glavnog štaba. On vas nije pitao da li ste se sa njim sastajali i izvan tih sastanaka Glavnog štaba, pa bih hteo da se na tome zadržimo neko vreme. Osim na sastancima Glavnog štaba, dok ste bili u Drenici/Dreničë, da li ste sretali Lahija Brahimaja u mesecu junu?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Znam da vam je teško da se setite koliko često ste se sa njim sastajali, međutim, ako možete, molim vas recite nam, kako biste pomogli Sudu, koliko često ste se sa njim sastajali u Drenici/Dreničë u mesecu junu, izvan tih sastanaka Glavnog štaba?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne sećam se koliko često je to bilo.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Da li je to bilo više od jednom, više od dva puta, ili prosto ne možete u uopšte da se setite u ovoj fazi?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem tačan broj susreta, ali jesmo se sretali.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala. Isto pitanje za mesec juli.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Isti odgovor.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Pretpostavljam da ću dobiti isti odgovor i na pitanje o avgustu i septembru.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Avgust i septembar su bili meseci u kojima je bilo teško sastajati se.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala vam, gospodine.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Sudija Hoepfel ima jedno ili više pitanja za vas.

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA HOEPFEL: Da. Gospodine Krasniqi, zamolio bih vas da se ponovo priselite sastanka Glavnog štaba sredinom 1998. godine. Juče i danas, vi ste nam već dali neka objašnjenja, poput objašnjenja toga gde su se održavali ti sastanci. Zatim su vam postavljena pitanja o sastanku od 23. juna 1998. godine, kada je gospodin Ramush Haradinaj, kao što ste vi rekli, zvanično bio postavljen na mesto komandanta zone Dukadin/Dukagjin. Hteo bih zato da vas pitam o tome na koji način je on postavljen ili izabran na to mesto. Najpre, da li biste vi to nazvali izborom, ili imenovanjem?

SVEDOK KRASNIQI: To je bilo imenovanje.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala. Dalje, kako je došlo do te odluke? Vi ste bili prisutni, pretpostavljam, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA HOEPFEL: Koliko je još ljudi bilo prisutno?

SVEDOK KRASNIQI: Pa, možda će mi biti teško da vam kažem koliko je ljudi bilo prisutno, jer je od tada prošlo mnogo vremena, ali bilo nas je otprilike sedmorica, jer nisu svi prisustvovali tom sastanku. Vodili smo dužu raspravu, i na kraju smo usvojili odluku o postavljenju komandanata za zone Drenica/Dreničë, Paštrik/Pashtrik i Dukadin/Dukagjin.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, nije uobičajeno da se prekida sudija dok ispituje svedoka, ali ako imate neko pitanje, molim vas -

ADVOKAT HARVEY: Ja se izvinjavam što prekidam, samo sam želeo da budemo sigurni da nije došlo do zamene tog sastanka 23. juna, koji je bio u Lapušniku/Llapushnik, i na kome, koliko se ja sećam, gospodin Krasniqi nije bio prisutan, i kasnijeg sastanka Glavnog štaba na kome je ratifikovano to postavljenje.

ADVOKAT EMMERSON: Sada imamo višestruko prekidanje sudije. Mislim da gospodin Harvey nije hteo da kaže Lapušnik/Llapushnik.

ADVOKAT HARVEY: Apsolutno, izvinite. Reč je o Jablanici/Jabllanicë.

SUDIJA HOEPFEL: U redu. Da li vi, svedoče, možete da nam pomognete oko toga? Da li ste vi bili prisutni na sastanku na kom je o tome doneta odluka, ili je to bilo već -

SVEDOK KRASNIQI: Ako govorite o imenovanju u Jablanici/Jabllanicë, to ne znam. Što se tiče imenovanja u Divljaci/Divvlak, o tome znam. Ono što sam vam rekao se odnosi na taj sastanak.

SUDIJA HOEPFEL: Koliko je vama poznato, da li je volja i onih članova Glavnog štaba koji nisu bili prisutni uzeta u obzir? Biću konkretniji. Kao prvo, pošto vi ni ste bili prisutni, da li su vas prethodno pitali o odluci koja je donesena na tom sastanku?

SVEDOK KRASNIQI: Ne, ali ja sam bio prisutan na sastanku u Klečkoj/Klečkë, kada je bio imenovan komandant zone Dukadin/Dukagjin.

SUDIJA HOEPFEL: Dobro. Da li znate kako i na koji način, ako se to uopšte radilo, se vodilo računa o volji onih članova koji nisu bili prisutni?

SVEDOK KRASNIQI: Nije bio moj zadatak da se bavim time. To je bila odgovornost drugih ljudi, kada je reč volji drugih članova. Međutim, postavljenje gospodina Haradinaja za komandanta zone Dukadžin/Dukagjin je izvršeno na osnovu volje većine.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, izvolite.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinite, ali neka pitanja proističu iz ovog ispitivanja, ukoliko mi dopustite.

SUDIJA ORIE: Da, ali hteo bih prvo da završimo sa pitanjima sudija.

SUDIJA HOEPFEL: Ja sam završio, ali možda neki drugi član Pretresnog veća ima neko pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, u toku vašeg ispitivanja, postavljena su vam pitanja u vezi sa pasusom koji se nalazi u beleškama istražitelja, koje se odnose na intervju iz 2004. godine. Pročitaću vam ceo taj pasus. Paragraf 81: „Kada je upitan da li bi komandant neke operativne zone znao šta se događa u njegovoj zoni odgovornosti, gospodin Krasniqi je izjavio da su oni nastojali da znaju, ali je to povremeno bilo teško. Komandanti su, međutim, bili obavezni da obaveste Glavni štab o svakom krivičnom delu ili kršenjima pravila, a Glavni štab bi zatim naložio da se preduzmu odgovarajuće mere.” Koje su to odgovarajuće mere koje biste naložili kada biste dobili informacije o krivičnim delima ili kršenjima pravila?

SVEDOK KRASNIQI: Kao prvo, Glavni štab i OVK nisu imali telo iznad sebe, poput skupštine ili parlamenta koje bi donosilo zakone. To je više bilo pitanje volje i spremnosti pojedinaca da na sebe preuzmu odgovornost u ime naroda. Odgovornosti u slučaju kada bi nas komandant neke zone ili neka druga osoba obavestila o nelegalnim radnjama ili kršenjima pravila - te mere su bile sledeće. Lice koje je počinilo to krivično delo ili kršenje pravila, bilo bi identifikovano, a mere koje bi usledile su uklanjanje te osobe sa položaja na kome je bila. U to vreme, Glavni štab i OVK nisu imali valjane mehanizme da preduzimaju bilo kakve druge mere, već samo da javno odstrane sa položaja ona lica koja su vršila krivična dela ili kršila pravila. Glavni štab se javno ograđivao od onih radnji na terenu koje nisu imale podršku Glavnog štaba i koje su bile daleko od politike koju je vodio Glavni štab. Ukoliko je potrebno, ja mogu da navedem dva slučaja u odnosu na koje je Glavni štab OVK javno reagovao. Jedan od slučajeva je bio u Drenici/Dreniče, kada je neko iz redova OVK zaustavio jedan kamion. Taj kamion je vozio jedan Srbin. Kamion je zaustavljen, a mi smo intervenisali i pustili vozača i njegov kamion, i rekli smo im da je on zaustavljen od strane neodgovornih ljudi, i da ti neodgovorni ljudi ne smeju da vrše takve radnje. To je jedan od slučajeva u kojima je Glavni štab intervenisao. Drugi slučaj se dogodio kada je bačena jedna ručna bomba u Peći/Pejë na jedan kafić koji je bio pun srpske omladine. Bilo je žrtava i povređenih, i, u

ovom slučaju, Glavni štab se javno ogradio od takvih povreda i napada na nenaoružane civile. Prema tome, mi smo u našim izjavama objavljivali da vodimo rat protiv aparata i srpskog režima, a ne rat protiv građana.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na tom odgovoru. A sada nekoliko reči o jednom delu vašeg današnjeg svedočenja u vezi sa dve osobe koje su širile propagandu protiv rata. Rekli ste nam da je to možda bio razlog zbog kog su oni zaustavljeni, i, kao što ste rekli, nakon toga su bili pušteni. Da li se sećate toga?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: Posle toga vam je postavljeno pitanje da li, prema vašoj definiciji kolaboratora, vi ne biste aktivnost širenja propagande protiv rata okarakterisali kao kolaboraciju. Vi ste zatim to potvrdili kao tačno, a onda ste još rekli: „Zato je sa njima postupano tako kako je postupano, odnosno oslobođeni su. Svaki put kada nekoga zaustavite, ne možete da ga tretirate kao kolaboratora.” U vašem odgovoru se nalazi sugestija da su oni oslobođeni zato što nisu bili kolaboratori. Da li sam to dobro shvatio?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: Iz toga onda takođe proizilazi da, kada biste zaustavili kolaboratore, njih ne biste oslobodili?

SVEDOK KRASNIQI: Ne, ne proizilazi.

SUDIJA ORIE: Onda mi to molim vas objasnite. Da li to znači da vi ne biste zaustavljali kolaboratore, ili biste ih onda takođe oslobađali? Nije mi jasno kako pravite tu razliku. Da li možete da mi objasnite kako ja to mogu da shvatim na bilo koji drugi način od onoga što sam vam upravo rekao?

SVEDOK KRASNIQI: OVK nije imala ni sredstva ni mogućnosti za držanje zatvora i zatvaranje kolaboratora, jer su ih, najpre, štitile srpske snage. Kolaboratorima smo zvali one Albance koji su radili u srpskoj tajnoj policiji, odnosno Srpskoj Obaveštajnoj službi. Želeo bih ovde da dam jedno razjašnjenje. Srpske Obaveštajne službe nisu iste kao i zapadne obaveštajne službe koje su prikupljale informacije, i zatim ih predavale relevantnim organima. Ta srpska služba je bila i izvršni organ, i oni su izvršavali odluke na osnovu informacija koje su imali. Ti ljudi koji su bili u kolaboraciji sa Srbima, oni se naravno nisu kretali u područjima zahvaćenim ratom, i nije bilo moguće da ih pritvorimo ili zatvorimo. Nismo imali zatvore, ali je možda bilo tačaka na kojima su ljudi koji su izgledali sumnjivo zaustavljani, mada je i to bilo ograničeno. Ponavljam, OVK nije imala mogućnosti da drži zatvore i u njima zatvara ljude, zato što je i naše područje kontrole bilo ograničeno.

SUDIJA ORIE: Biću sasvim iskren, vi još uvek niste jasno objasnili onaj deo vašeg iskaza u kom ste rekli da ste ih pustili, jer ne možete da tretirate svakoga ko je zaustavljen

kao kolaboratora. To ste rekli, i vaš odgovor to nije u potpunosti razjasnio. Ja sam vam to sada rekao za slučaj da želite nešto da dodate vašem objašnjenju, kako biste imali priliku za to. Vi jeste odgovorili na moje pitanje, ali želim da budem iskren i kažem da nisam to u potpunosti shvatio razliku koju ste ranije podvukli u svom odgovoru u vezi sa oslobađanjem te dvojice ljudi, koji nisu bili kolaboratori.

SVEDOK KRASNIQI: Zapravo, nemam ništa protiv toga da se oni nazovu kolaboratorima. Ne znam da li da ih nazivam kolaboratorima ili ne. Oni su bili protiv rata i širili su propagandu protiv rata, ali ne mogu da ih nazovem kolaboratorima. Za nas su kolaboratori bili oni ljudi koji su kolaborirali, oni koji su radili za srpski režim, policiju i vojsku, ali ne i neko ko je odbio da ide u rat. Kolaborator je neko ko je bio deo aparata i služio tom aparatu.

SUDIJA ORIE: Da, pokušavam ovo sasvim da vam razjasnim. U vašem odgovoru postoji jasna tvrdnja, i mislim da ste je vi potvrdili, da postoji razlika u načinu na koji se postupa sa kolaboratorima i onih ljudi za koje se smatralo da nisu kolaboratori. Oni koji nisu kolaboratori, a vi sada kažete da biste tu dvojicu možda ipak nazvali kolaboratorima, a onda da ih možda ipak ne biste tako nazvali – znači, bar dve osobe su oslobođene, i ostaje otvoreno pitanje šta se onda radi sa onima koji su zaustavljeni a jesu kolaboratori. To mi nije sasvim jasno u ovom trenutku.

prevodioci: Prevodioci nisu čuli odgovor svedoka.

SUDIJA ORIE: Molim vas da ponovite svoj odgovor, prevodioci vas nisu čuli.

SVEDOK KRASNIQI: Nismo zaustavljali kolaboratore.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodine Emmerson, da li imate pitanja koja proističu -

ADVOKAT EMMERSON: Da, pitanje koje uglavnom proizilazi iz pitanja sudije Hoepfela. Zamolio bih svedoka da ponovo skine slušalice.

SUDIJA ORIE: Gospodine Krasniqi, molim vas skinite slušalice.

ADVOKAT EMMERSON: Možda vi smatrate da u ovom poslednjem toku ispitivanja ne treba ići dalje, međutim, nešto mi je zapalo za oči dok ste vi postavljali ta pitanja. Odnosi se na poslednje tri rečenice onoga što ste vi citirali svedoku. To je, čini mi se, strana 66, red 23. Prve dve rečenice glase: „Zato se sa njima postupalo onako kako se postupalo. Pušteni su.” Oprostite, to je strana 65, red 23. I, nakon toga: „Ne može svako ko je zaustavljen biti tretiran kao kolaborator.” Izgleda da u toj rečenici postoji jedna gramatička poteškoća.

SUDIJA ORIE: Da, shvatam. Ako posmatrate čisto gramatički.

ADVOKAT EMMERSON: Ja to pominjem samo da bih video da li želite to dalje da razjasnite ili ne, jer je meni ovde upalo u oči da je ovde možda reč o približnom prevodu toga da je neko zaustavljen -

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, ja ću sada zamoliti za posebnu pažnju prevodilaca i stenografa, i zamoliću ih da provere originalne reči koje je izgovorio svedok, da bismo videli da li tu postoji neka gramatička poteškoća ili ne. Mislim da u ovom trenutku nije od velike pomoći da se dalje bavimo tim pitanjem. Izvolite, nastavite.

ADVOKAT EMMERSON: Molim da svedok ponovo -

SUDIJA ORIE: Molim vas da ponovo stavite slušalice.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Krasniqi, želim da nešto razjasnimo. Sudija Hoepfel, sa vaše leve strane, postavio vam je neka pitanja o sastanku na kom je Glavni štab doneo odluku o imenovanju komandanta za područje Dukadin/Dukagjin. Konkretno, pitao vas je da li ste vi to shvatili kao imenovanje ili izbor na taj položaj. Mi smo u ovom predmetu videli detaljni zapisnik o sastanku od 23. juna koji je održan u Jablanici/Jabllanicë. U tom zapisniku je zabeležena jedna duga rasprava koja je kulminirala odlukom da se formira štab za operativnu zonu ravnice Dukadin/Dukagjin. Nakon toga, izgleda da slede izbori, jedni nominiraju Ramusha Haradinaja, drugi nominiraju Lahija Brahimaja. Zatim se drže govori u prilog jednom i drugom kandidatu, i posle toga se održava glasanje, na kom većina bira Ramusha Haradinaja za komandanta te zone. Sada, vi niste bili na tom sastanku u Jablanici/Jabllanicë, zar ne?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Rekao sam da nisam bio u Jablanici/Jabllanicë. Ako govorite o sastanku u Jablanici/Jabllanicë, ja o tome ne znam. To nije bio sastanak Glavnog štaba. Možda je to bio sastanak ljudi iz zone Dukadin/Dukagjin, ali ne Glavnog štaba.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Znači, vi niste nikada videli niti proučili zapisnik sa tog sastanka?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Nisam siguran.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U bar jednoj verziji tog zapisnika stoji da je Rexhep Selimi, koji je u to vreme, čini mi se, bio član Glavnog štaba, bio prisutan na sastanku. Da li vi za to znate ili ne, za to da je i jedan član Glavnog štaba prisustvovao tom sastanku? Ako ne možete da se setite, molim vas recite nam to.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Čuo sam za to kasnije. To mi je rekao sam Rexhep Selimi.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vi ste takođe pomenuli i sastanak Glavnog štaba na kom je donesena odluka o imenovanju komandanta za zonu Dukadžin/Dukagjin, i mislim da ste pomenuli dve lokacije, bar prema mojim beleškama. Pomenuli ste Klečku/Klečkë i Divljaku/Divlak, odgovarajući na pitanja sudije Hoepfela pre par trenutaka. Bez obzira na to gde je održan sastanak Glavnog štaba, da li na osnovu vaše izjave možemo da shvatimo da je to sastanak koji je održan posle izbora Ramusha Haradinaja 23. juna?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, naravno. Uzeli smo u obzir odluku zone, jer je zona izašla sa svojim predlogom, i mi smo na osnovu predloga koje su nam oni poslali doneli našu odluku.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Sada, za potrebe zapisnika, da li se sećate gde je tačno održan taj sastanak, da li je to bilo u Divljaci/Divlak ili Klečkoj/Klečkë? Ako ne možete da se setite, recite nam to.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Klečka/Klečkë i Divljaka/Divlak su veoma blizu. Kolikoj se ja sećam, to je bilo u Divljaci/Divlak.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I, na kraju još ovo. Vi ste to nazvali imenovanjem, a ne izborom, odgovarajući na pitanje sudije Hoepfela. Da li se zapravo radi o sledećem – vi ste dobili rezultate jednog glasanja, i onda ste te rezultate potvrdili? Mislim na vas u Glavnog štabu.

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Da, to je odluka donesena u zoni Dukadžin/Dukagjin.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li znate otprilike koliko dugo nakon tog izbora je održan vaš sastanak u Klečkoj/?

SVEDOK KRASNIQI - ODGOVOR: Ne mogu tačno da se setim, ali mislim da je to bilo možda nedelju ili deset dana posle tog sastanka. Možda malo manje, možda malo više.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Ako nema daljih pitanja koja proističu iz pitanja Pretresnog veća, da li je potrebno da... Obraćam se sada stranama. Da li vam je potrebno prisustvo svedoka dok govorimo o knjigama? Možda bi prvo trebalo da pitamo svedoka. Ja ovde na svom stolu imam tri knjige koje sam dobio od gospodina Kearneya. Jedna nosi engleski naslov - „Kosovo u istorijskom kontekstu.” Ukoliko se strane ne protive, pročitacu naslov u originalu, [naslov na albanskom jeziku], ili u prevodu, „Kosovo u istorijskom kontekstu”. Da li je to knjiga koju ste vi napisali?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: Zatim imam još jednu knjigu. Ne mogu da vam dam naslov, ali naslovna strana je u boji između roze, ljubičaste i crvene, ima malo bele boje, a tu je i neka slika spomenika. Da li ste vi napisali tu knjigu?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: Treća knjiga ima zelene korice i sliku onoga što mi ovde zovemo dokazni predmet P-9, odnosno amblem OVK. Da li ste vi napisali tu knjigu?

SVEDOK KRASNIQI: Ne, to nije moja knjiga.

SUDIJA ORIE: Da li je to knjiga koju je napisao Gafur Elshani?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: Da li je to zbirka dokumenata i članaka?

SVEDOK KRASNIQI: Da.

SUDIJA ORIE: Dobro, time smo identifikovali tri knjige koje je predalo Tužilaštvo. U knjigama koje ste napisali, pod pretpostavkom da ste pisali o događajima krajem devedesetih godina na Kosovu - da li je vaša namera bila da napišete istorijski dokument koji će odraziti vaše viđenje toga što se tada događalo?

SVEDOK KRASNIQI: Dao sam informacije o događajima koji su se odigrali od 1990. do 1999. godine.

SUDIJA ORIE: I, da li ste vi pokušali da prenesete činjenice u skladu sa svojim sećanjem o događajima koji su se tada odigrali?

SVEDOK KRASNIQI: Da, to mi je bio cilj, kako bi čitaoci na Kosovu više saznali o jednom teškom periodu iz njihove istorije.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na vašim odgovorima, ne želim da sada idemo dalje. Zanimalo me je samo da li je gospodin Krasniqi hteo da napiše roman, i da li je možda mešao istoriju sa nekim drugim stvarima. Ovo nisu informacije samo za strane. Ovaj odgovor svedoka ne znači da je sve što je gospodin Krasniqi napisao u svojoj knjizi konačna činjenična izjava.

ADVOKAT EMMERSON: Nisam želeo o tome sada da govorim, zato što je sasvim jasno iz unakrsnog ispitivanja ovog svedoka da ima izjava čiji izvori nisu baš pouzdani, i da je to karakteristika njegovog pisanja u određenim slučajevima. Ne samo zato, ali sigurno i zbog toga jer se on bavio pisanjem propagande. Prema tome, pre nego što bilo šta u ovim knjigama postane dovoljno pouzdan materijal da bi na osnovu njega radio ovaj Međunarodni sud, bilo bi neophodno ponovo pozvati gospodina Krasniqija da bude ponovo ispitan u vezi sa tim.

SUDIJA ORIE: Da, naravno, ja sam samo hteo da znam da li je on pisao beletristiku, ili neku istorijsku knjigu, iako, naravno, i to ostavlja određeni prostor za njeno tumačenje. Vratću onda ove tri knjige Tužilaštvu, i Pretresno veće se u ovom trenutku više njima neće baviti, osim ukoliko strane ne žele da ih koriste. Time je, gospodine Krasniqi, vaše svedočenje završeno. Verovatno ste shvatili da, budući da strane još uvek nisu pročitale ove tri knjige, će one možda kasnije zatražiti da vi dodatno svedočite o onome što se nalazi u knjigama. Pretresno veće ne zna da li će se to dogoditi ili ne, ali ja vas sada obaveštavam da ne možemo da isključimo tu mogućnost. Hvala vam što ste došli u Hag da odgovarate na pitanja strana i Pretresnog veća. Želim vam spokojan put kući. Obraćam se sada stranama. Mislim da u ovom trenutku ne bi bilo prikladno uputiti svedoka da ne sme da razgovara o svom svedočenju. Vidim da se strane slažu sa mnom, tako da sada neću izdati takvo uputstvo. Onda ostaje samo još jedna stvar. Da li ima prigovora da se P-329, karta koju je podneo gospodin Kearney, uvrsti u spis? Dobro, pošto nema prigovora, to se uvrštava u spis. Budući da za sledećeg svedoka treba pripremiti zaštitne mere, da li nam je potrebno punih pola sata da se pripremimo, a posebno mislim na izobličjenja zvuka? Da, u redu. Onda ćemo... gospodine Re?

TUŽILAC RE: Gospodin Di Fazio će ispitivati sledećeg svedoka. Pomagaće mu gospođa Schweiger. Želeo bih samo da skrenem pažnju Odbrani na dispoziciju na poslednjoj strani odluke o predavanju materijala za unakrsno ispitivanje, ukoliko je još uvek nisu dobili. Oni to moraju da predaju do trenutka kada svedok položi svečanu izjavu.

SUDIJA ORIE: Znači, još pola sata.

ADVOKAT EMMERSON: Ja moram da kažem da nisam uopšte ni znao da ste vi doneli jednu takvu odluku.

SUDIJA ORIE: Mi smo je potpisali danas u tri sata popodne, a zaveli smo je spis pre pola sata.

ADVOKAT EMMERSON: To onda ne možemo da primenimo na sledećeg svedoka.

SUDIJA ORIE: Naravno, ne treba za to kriviti vas. Mi smo, zapravo, sa tim u vezi samo sledili odluku iz predmeta Milutinović. To znači da dokazni predmeti koji će biti korišćeni u unakrsnom ispitivanju moraju da budu najavljeni kada svedok počne sa glavnim ispitivanjem. Drugim rečima, kada položi svečanu izjavu, kada više neće biti komunikacije između Tužilaštva i svedoka. Naravno, ja vas pozivam da ispunite uslove ove odluke u najvećoj meri u kojoj možete, ali, naravno, u potpunosti razumem da to ne može da se sprovede u delo za pola sata ili sat. Vi to sigurno razumete, gospodine Re.

TUŽILAC RE: Da, ali, da li postoji nešto što sprečava Odbranu da ispoštuje duh te odluke i dostavi nam taj materijal do sutra ujutru?

SUDIJA ORIE: Da, iako... Da, da.

ADVOKAT EMMERSON: Morao bih da proučim odluku pre nego što mogu da odgovorim, moram da vidim šta tačno u njoj piše.

SUDIJA ORIE: Odluka je bukvalno istovetna onoj iz predmeta Milutinović. Ako nam je svedok potreban za ovo o čemu vi želite da govorite, onda ćemo ga zamoliti da ostane, ali u suprotnom bih radije da -

ADVOKAT EMMERSON: Odgovoriću u jednoj rečenici. Gospodin Re i ja smo govorili o pitanju vremenskog rasporeda za prigovor Odbrane na sudski poziv za svedoka 730. Odbrana se ne protivi tome da Tužilaštvo u četvrtak podnese to što želi da podnese.

SUDIJA ORIE: Dobro, kad smo već kod toga, taj svedok bi trebalo da bude ovde 18. juna. To vam neće prouzrokovati probleme, obzirom da je za to obično potrebno nešto vremena, jer Pretresno veće prvo treba da donese svoju odluku, a posle je treba i prevesti.

TUŽILAC RE: Ne, neće biti problema.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda idemo na pauzu. Nastavićemo sa radom u 18:15 časova.

(svedok napušta sudnicu)

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, vidim da ste ustali.

TUŽILAC KEARNEY: Jesam. Žao mi je zbog toga, ali jesam ustao. Želim samo da skrenem pažnju Pretresnom veću na jednu stvar. Rezimei pod 92 ter još uvek nisu isčitani za poslednjeg svedoka. Mogu to da učinim sada ili kasnije.

SUDIJA ORIE: Bolje sada, jer nema svedoka koji čeka. Ovo kažem samo da bih obavestio javnost, ali nije nužno da se to uradi odmah. Gospodine Di Fazio, da li je tužilac spreman da pozove svog sledećeg svedoka?

TUŽILAC DI FAZIO: Jeste.

SUDIJA ORIE: To je svedok 6. Zaštitne mere su izmena lika i glasa i pseudonijum, zar ne?

TUŽILAC DI FAZIO: Tako je.

SUDIJA ORIE: Molim onda da se spuste zavese kako bi svedok mogao da uđe u sudnicu. Pretpostavljam da se podrazumeva da će i kamere, naravno, emitovati izmenjen lik.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio?

TUŽILAC DI FAZIO: Oprostite što prekidam. Nisam shvatio da se konsultujete sa kolegama. Da li ćete objasniti zaštitne mere koje su izrečene za ovog svedoka?

SUDIJA ORIE: Ja obično to činim, a posebno zato što ću mu se obratiti kako svedoku broj 6.

TUŽILAC DI FAZIO: Ja bih bio zahvalan ako biste to učinili u ovom slučaju zato što nisam imao prilike da razgovaram sa ovim čovekom.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC DI FAZIO: Verovatno će ga to uspokojiti. Samo da dodam još nešto, pošto je ovo što sam upravo rekao donekle pogrešno. Ja sam pokušao da razgovaram sa tim svedokom pre desetak minuta uz pomoć prevodioca, ali mislim da sam time stvorio više zabune, a samo sam želeo da mu objasnim kakav je sistem u sudnici. Prosto sam želeo da pojasnim to.

(svedok je pristupio Sudu)

svedok: SST7/6

SUDIJA ORIE: Dobar dan svedoče 6, da li me čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOK SST7/6: Da, samo na albanskom jeziku.

SUDIJA ORIE: Dobro. Svedoče 6, ja vam se obraćam kao svedoku broj 6 jer je Pretresno veće odlučilo da vam izrekne zaštitne mere, jer su one u vašem slučaju opravdane. To znači da nećemo koristiti vaše ime, već ćemo vam se obraćati kao svedoku 6. Niko izvan ove sudnice neće videti vaše lice, čak ni oni koji se nalaze u publici, jer, kao što vidite, postoji zavesa koja je spuštена i koja vas zaklanja. Zatim, vaš glas će biti izmenjen, što znači da, kada vaše svedočenje bude emitovano, ne samo da niko neće videti vaše lice, već neće moći ni da prepozna vaš glas. Da li to razumete?

SVEDOK SST7/6: Da.

SUDIJA ORIE: U redu. Pre nego što počnete da svedočite, potrebno je, prema našem Pravilniku o postupku i dokazima, da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu

istinu i ništa osim istine. Sudski poslužitelj će vam sada uručiti tekst te izjave, i ja vas molim da je date.

SVEDOK SST7/6: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala. Izvolite, sedite.

SVEDOK SST7/6: Hvala.

SUDIJA ORIE: Najpre će vam pitanja postavljati gospodin Di Fazio, koji zastupa Tužilaštvo. Ne brinite, zavese će sada biti podignute, međutim, zaštitna pregrada i dalje stoji, tako da niko ne može da vas vidi. Gospodine Di Fazio, kada ove zavese budu sasvim podignute, možete da počnete sa ispitivanjem.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala, časni Sude.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC DI FAZIO

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Svedoče 6, ja ću vam sada pokazati nešto na ekranu koji se nalazi pred vama.

TUŽILAC DI FAZIO: Molim da se svedoku pokaže dokument pod 65 ter 1347. Mislim da je to list sa ličnim podacima, odnosno pseudonijumom. Hvala.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Svedoče, molim vas da se nagnite napred i pogledate te podatke koji se tu nalaze. Kažite nam, bez čitanja naglas bilo kojih od podataka, da li su to vaše prezime, vaše ime, ime vašeg oca, datum vašeg rođenja i mesto vašeg rođenja? Da li su ti podaci tačni?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO: Hteo bih samo da od ovog svedoka saznam još neke lične podatke, i zato molim da na kratko pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Sada prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo ponovo na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodo sekretar, da li mogu da pretpostavim da će 1347 pod 65 ter biti dokazni predmet P-330?

sekretar: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pošto ne očekujem nikakve prigovore, to se usvaja u spis. Nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO: Pod pečatom, naravno.

SUDIJA ORIE: Da, naravno.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Svedoče, sada bih vas zamolio da se priselite događaja iz juna 1998. godine. Da li ste vi tokom tog meseca posetili ili pokušali da posetite neke svoje rođake?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Važno je da ne pominjete imena kako vas niko ne bi prepoznao. Recite nam gde su ti rođaci živeli u to vreme.

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: U selu Nepolje/Nepole, opština Peć/Pejë.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: A da li su to u stvari bili rođaci vaše supruge?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Porodica moje supruge.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala. Da li ste vi u stvari krenuli u posetu tim ljudima?

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Svako pitanje do sada je bilo sugestivno, ali ja se nisam protivio tome. Međutim, od sada nadalje, molim da gospodin Di Fazio ima to u vidu i bude izuzetno obazriv.

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, molim da to primite na znanje.

TUŽILAC DI FAZIO: U redu.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Svedoče, moje pitanje je bilo da li ste vi posetili te ljude. Pitam vas o periodu juna meseca 1998. godine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, pitanje je bilo: „Da li ste vi krenuli u posetu tim ljudima?”

SUDIJA ORIE: Da, osim ako ne postoji neki specijalan razlog zbog čega polazak u posetu nije na kraju rezultirao stvarnom posetom, mislim da taj prigovor nije bio neophodan. Ali, ako postoji neki takav razlog, čućemo to od gospodina Di Fazia.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Svedoče, da li ste u junu 1998. godine posetili neke rođake?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Ne, mi smo krenuli da ih posetimo, ali smo zaustavljeni.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala. Koga ste krenuli da posetite?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Krenuo sam sa ženom i petoro dece, i pošli smo da posetimo porodicu moje žene.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu, hvala. A kako ste krenuli, kako ste putovali?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Krenuli smo automobilom.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Čijim automobilom?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Mojim automobilom. *Mercedes benz.*

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala. A ko je bio u kolima?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Sa mnom su bili moja žena i petoro dece, a moja žena je u to vreme bila trudna.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: U redu. Priselite se sada toga, i, ako možete da se setite, recite nam kog datuma ste krenuli na taj put.

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: To je bio 13., petak, 1998. godine.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Samo još jednom nam recite, za slučaj da nije sasvim jasno, kog meseca je to bilo?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Šestog meseca.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste stigli na svoje odredište?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Ne pominjući ime svog sela, recite nam kojim ste putem krenuli kada ste pošli na taj put.

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Krenuli smo oko 11:30 h. iz mog sela prema selu porodice moje žene.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: A kojim ste putem išli da biste stigli u selo porodice vaše žene?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Krenuli smo putem Đakovica/Gjakovë - Klina/Klinë.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Kakav je to put. Da li možete da kažete Pretresnom veću da li je to glavni put ili sporedni put?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: To je glavni put.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Koliko ste daleko stigli tim putem?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Stigli smo do mesta zvano Grabanica/Grabanicë. Tu su nas zaustavili srpski vojnici. Vratili smo se i zaputili se ka mojoj kući. Oko jedan sat su me kidnapovali na glavnom putu Đakovica/Gjakovë - Klina/Klinë.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Na to pitanje vašeg kidnapovanja, kako kažete, ću preći za koji trenutak, ali pre toga želim samo da razjasnimo kojim ste putem krenuli.

Kada ste krenuli iz svog sela, da li ste stigli do glavnog puta Đakovica/Gjakovë - Klina/Klinë?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Da li ste tim putem krenuli severno u pravcu sela porodice vaše žene?

SVEDOK SST7/6 - ODGOVOR: Da, to je tačno, zato što je moje selo na izlazu iz Đakovice/Gjakovë. Odatle sam otišao u pravcu sela porodice moje žene.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Želim da budem apsolutno siguran da sam vas razumeo. Na kom putu se nalazilo to mesto gde vas je srpska vojska zaustavila? Interesuje me put. Gde se nalazila srpska vojska koju ste pomenuli?

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude sada smo ponovo na javnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala.

TUŽILAC DI FAZIO: Pitam se, ako Odbrana nema prigovora, da li bi svedoku mogla da se da karta i da on tu kartu prouči preko noći? Možda će, ukoliko bude imao dovoljno vremena, moći da obeleži na karti kuda je putovao. To bi onda možda rešilo celu stvar. Siguran sam da sve strane žele da saznaju gde je on tačno bio zaustavljen i kako. Ja iznosim taj predlog u duhu pokušaja da razjasnimo nešto za šta mislim da nije sporno.

SUDIJA ORIE: To će onda biti ova karta koju imamo sada, sa ovim crvenim krugovima? Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Hteo bih da zamolim da svedok skine slušalice za trenutak.

SUDIJA ORIE: Da, molim vas da skinete slušalice. Da, gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Ja ne znam koji bi mogao biti odgovor na ovo pitanje, ali mislim da moram to da pomenem. Svedok je, koliko ja znam, do sada dao nekih osam izjava, a tek danas je prvi put pomenuo da je zaustavljen i na srpskom kontrolnom punktu. To se nalazi u izjavi njegove žene, tako da me to, naravno, nije iznenadilo, međutim, ja ne znam da li je njegova žena ovde u Hagu, i ukoliko jeste, verovatno je teško očekivati da svedok neće sa njom razgovarati o tome preko noći. Ako još uzme i kartu sa sobom –

SUDIJA ORIE: Da, naravno, ja nisam nameravao da kažem svedoku da ne sme do sutra da razgovara sa svojom ženom. Gospodine Di Fazio, da li znate da li svedoka prati njegova žena?

TUŽILAC DI FAZIO: Ne, jednostavno ne znam. Sumnjam, ali nisam siguran.

SUDIJA ORIE: Pitaćemo svedoka. Svedoče 6, stavite molim vas ponovo slušalice. Svedoče 6, da li ste u Hag došli sa nekim pripadnikom svoj porodice ili sami? Ako ste došli sa nekim članom svoje porodice, nemojte mi reći ko je to, ali recite mi da li ste došli sami, ili je neko iz vaše porodice došao sa vama.

SVEDOK SST7/6: Sam sam došao.

SUDIJA ORIE: Dobro. Onda, svedoče, mapa koju vidite na ekranu pred sobom -

SVEDOK SST7/6: Sada mislim da vidim.

SUDIJA ORIE: Ovo ćemo uraditi. Daćemo vam sličnu kartu na papiru. Molim vas da onda, pre vašeg povratka u ovu sudnicu sutra, pažljivo pogledate tu kartu na papiru, i da pokušate sami na toj karti da utvrdite kojim putem ste tačno išli onog dana o kom su vam postavljena pitanja. Tako ćemo onda sutra moći bolje da se orijentišemo na ovoj karti. Znači, dobićete kartu na papiru. Ne smete o tome da se savetujete sa drugim ljudima. Sami to morate da pogledate, kako biste videli da li možete da pronađete ta sela i puteve, da biste sutra mogli da odgovarate na dalja pitanja o ovoj temi. Da li vam je to jasno?

SVEDOK SST7/6: Da. Ali, ja sam hteo nešto da kažem.

SUDIJA ORIE: Samo trenutak.

(Pretrlesno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Da, hteli ste nešto da kažete? Recite nam.

SVEDOK SST7/6: Hteo sam da govorim o svojoj otmici iz *Guri i Zi*. Sve to je u izjavi.

SUDIJA ORIE: Da, sutra ćemo vam dalje postaviti pitanja o tome. Obično prestajemo sa radom u sedam sati uveče. Sada je već 19:05 časova, pa ćemo vas zato dalje o tome

ispitivati sutra. Budući da ste vi dali nekoliko izjava, možda će Pretresno veće hteti od vas direktno da čuje o nekim stvarima, a ne samo da čita ono što ste ranije rekli u izjavi. Tako vas molim da pričekate i saslušate sutrašnja pitanja, pa ćete nam onda govoriti o tome. Pretres je završen do sutra, 1. juna, u 14:15 časova u istoj sudnici.

Sednica je završena u 19:05 h.

Nastavlja se u četvrtak, 1. juna 2007. godine u 14:15 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje